

Журнал

«БУКОВИНСЬКИЙ ВІСНИК
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ТА
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

№3 липень-вересень 2010 року

Засновник

Чернівецький регіональний центр
перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади,
органів місцевого самоврядування,
державних підприємств,
установ та організацій

Свідоцтво про реєстрацію
ЧЦ № 302 від 25.10.2005

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

голова: ЯРМИСТИЙ М. В., директор Чернівецького
регіонального центру перепідготовки та підвищення
кваліфікації працівників органів державної влади, органів
місцевого самоврядування, державних підприємств,
установ та організацій;

заступник голови: ГАКМАН С.М., заступник директо-
ра-начальник науково-дослідного відділу Чернівецького
регіонального центру перепідготовки та підвищення
кваліфікації працівників органів державної влади, органів
місцевого самоврядування, державних підприємств,
установ та організацій;

відповідальний секретар: УНГУРЯНУ А. В., начальник
редакційно-видавничого відділу Чернівецького регіональ-
ного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації
працівників органів державної влади, органів місцевого
самоврядування, державних підприємств, установ та
організацій;

члени редакційної колегії:

БАБИЧ Н. Д., професор філологічного факультету Черні-
вецького національного університету ім. Ю. Федьковича;
БУРКУТ І.Г., доцент кафедри політології та державного
управління Чернівецького національного університету ім.
Ю. Федьковича, кандидат історичних наук;

КИЛИНИЧ В. О., начальник відділу міжнародних відносин
та зв'язків з громадськістю Чернівецької міської ради;
КРУГЛАШОВ А. М., професор, доктор політичних наук,
завідувач кафедри політології та державного управління
Чернівецького національного університету
ім. Ю. Федьковича;

ЛЕНЬКОВ М. І., заступник начальника Управління дер-
жавної служби Головдержслужби України у Чернівецькій
області;

МАКСИМЕЦЬ Д.С., директор видавництва «БукРек»,
заслужений журналіст України
МОІСЕЙ А.Є., керуючий справами Чернівецької обласної
ради;

СУШИНСЬКИЙ І. В., начальник Головного управління
юстиції у Чернівецькій області;

УНГУРЯНУ В. М., начальник інформаційно-аналітичного
відділу Чернівецької обласної ради;

ФІСАНОВ В.П., завідувач кафедри міжнародної
інформації Чернівецького національного університету
ім. Ю. Федьковича, доктор історичних наук, професор;
ЧЕРНОВСЬКИЙ О. К., голова Апеляційного суду Черні-
вецької області.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
58001, Чернівці,
вул. Червоноармійська, 5/52,
Тел/факс: (0372) 552903
E-Mail: bukpprk@mail333.com

Редакція зберігає за собою право скорочувати й редагувати подані текстові ори-
гінали. Журнал може друкувати матеріали, не поділяючи думки автора. Статті
не рецензуються та не повертаються. За точність наведених даних відповідають
автори. Передрук матеріалів – тільки з дозволу редакції. Періодичність виходу
журналу – 4 числа на рік

Передплатити журнал
«БУКОВИНСЬКИЙ ВІСНИК
державної служби та місцевого самоврядування»
можна у всіх відділеннях поштового зв'язку
Передплатний індекс 94853

Верстка: Олексій КАФАНОВ.
Редагування: Анжела УНГУРЯНУ.

Наклад 150 прим.

Віддруковано в друкарні Видавничого дому «Букрек»
58000, м. Чернівці, вул. Радищева, 10.
Тел. (0372) 52-69-56. Факс (0372) 55-29-43.
E-Mail: bukrek@ukr.net

У НОМЕРІ

Офіційна хроніка

ПАПІЄВ М. 3 нагоди Дня незалежності.....	2
ШИЛЕПНИЦЬКИЙ І. Означений шлях у європейському вимірі.....	4
До дня міста.....	8

Державне управління

КРИШМАРУ В. Від констатації проблем до їх реального розв'язання.....	12
БОЙЧУКМ. Заставнівський район - перлина Буковинського краю.....	16
ВЛАСОВ Д. Взаємодія Кельменецької районної державної адміністрації з органами місцевого самоврядування району.....	20
МУНТЯНУ А. Про стратегію державної кадрової політики України.....	23
БОГАТИРЕЦЬ І. Удосконалення системи державного фінансового контролю за дотриманням бюджетного законодавства.....	26
ГРЕБЕНЩИКОВ В. Демократизація управління освітою в умовах гірського району.....	29

Місцеве самоврядування

НИКИФОРЯК Ю. Ради Вижниччини п'ятого скликання: для людей і серед людей.....	32
ВАНЗУРЯК Г. Місцеві ради - слуги народу.....	35
ПАЛАДІЙ Л. Місцеве самоврядування на Сторожинеччині: проблеми, завдання, перспективи.....	39

Наукова думка

ПІРЕН М. Управлінські механізми подолання проблем в процесі демократичного реформування в Україні.....	41
ХОЛОДНИЦЬКИЙ В., ДОЛИНЯНСЬКА Т. З історії утворення Чернівецької області в складі Української РСР.....	44

Громадянське суспільство

КОНЯК М. Влада-громада: удосконалення форм співпраці владних структур з громадськими організаціями.....	48
БАБ'ЮК І. Участь недержавних громадських організацій у процесі модернізації державного управління в Україні.....	52

Перепідготовка та підвищення кваліфікації

Професійне зростання - запорука розвитку державної служби.....	55
--	----

Культура

У «Захарецького гарчика» ювілей!.....	56
---------------------------------------	----

Статистика, факти, події

Чернівецькому національному університету - 135 років!.....	7
Транскордонна співпраця на захисті територіальних громад.....	15
Проведення круглого столу «Стратегія розвитку державної кадрової політики: перспективи реалізації».....	19
Інститути громадянського суспільства у розбудові демократичної України.....	22
«Модернізація державного управління, державної служби і кадрова політика».....	31
Культури та релігії на історичній Буковині: ретроспектива та перспективи розвитку.....	34
Коріння краю об'єднує покоління буковинців.....	54

Михайло ПАШЄВ,

голова Чернівецької обласної державної адміністрації

З НАГОДИ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Ваші високопреосвященства! Поважна буковинська громадо! Щиро вітаю вас зі святом Незалежності України! Поява на мапі Європи Української Держави стала торжеством правди та історичної справедливості. Проголошення 24 серпня 91-го року незалежності України ствердило волю українського народу жити у власній, самостійній державі. Нині ми усвідомлюємо, що Україну буде кожен з нас, якою б мовою він не розмовляв, до якого б храму не ходив, яким би політичним поглядам не симпатизував. В усіх нас одна доля і одна Україна. У нас за плечима важка, але велика історія – історія древньої європейської нації. Велика історія творить великий народ. Але тільки той народ стає великим, який сприймає свою національну і державницьку дорогу крізь призму перемог. Україна має вчитися не на помилках – Україна має творитися на перемогах. Вони у нас були, є і будуть.

Не оминаючи проблем, ми повинні цінувати кожне загальнонаціональне досягнення.

Нині, відзначаючи 19-у річницю незалежності, ми з гідністю повторюємо: Українська держава відбулася. Відбулася як цивілізована, модерна, демократична держава. Україна за два десятиліття інтегрувалася в світові структури. Вагомо звучить її голос в європейському економічному, суспільному, культурному просторі.

Громадянське почуття «рідності», я б сказав, родинності зі своєю державою у кожного з нас народжує патріотизм і вселяє відчуття господаря на своїй землі. Додає внутрішньої сили для повноцінного захисту своїх політичних, економічних і соціальних прав.

Кожен з нас має свою історію становлення патріотом України. Але поваги гідний кожен, хто знаходиться на цьому шляху. Так, ми різні, інколи навіть занадто різні. Але це скоріше за все наша перевага, аніж недолік.

Незалежна Україна в своїй новітній історії пододала чи не найвідповідальніший період становлення. Сьогодні вона впевнено просувається шляхом цивілізованого розвитку, суспільного прогресу, послідовно переходить до нових форм політичного, економічного та громадського життя.

Нині в державі створено умови для сталого безконфліктного розвитку, для того, щоб насправді почати будівництво «України для людей». Бо саме з цим гаслом Президент України Віктор Янукович отримав підтримку на виборах мільйонів наших співвітчизників. Цього прагнемо і ми, повертаючи людям віру «у сильну, розвинуту і сучасну Україну, де кожен відчує себе учасником національного розвитку». Маю впевненість, що кожен з нас підтримає спільні пріоритети – об'єднане суспільство, єдиний гуманітарний простір, прорив до кола найбільш успішних народів світу. Чому це не може бути нашою національною ідеєю? Для толерантних, виражених, з почуттям власної гідності буковинців ці пріоритети, переконаний, зрозумілі і прийнятні.

Шановні колеги! Знаю, що на шляху творення нової України є розчарування. Але віра і правда завжди вели українців до перемоги. Я звертаюсь до вас, шановні земляки: не втрачайте впевненості у власних силах. Не втрачайте віри в Україну. Так, ми йдемо нелегкою дорогою, почасти збиваємось на манівці, але цей шлях – державотворчий, а курс – правильний.

Зовсім скоро наша держава відсвяткує свій останній «юнацький» день народження. І від того, які пріоритети з'являться на горизонті її «дорослого» життя, залежить те, в якому майбутньому ми будемо жити завтра.

Знаю, що нам, буковинцям, під силу подолати виклики часу. У нас досить досвіду, традиції, працездатності, таланту і бажання здійснити все задумане – заради добробуту наших родин і кра-

щої долі наших дітей.

Своєю працею - всі разом і кожен зокрема - ми дбаємо про свій край, відроджуємо і збагачуємо його. Спільно ми творимо нове обличчя Буковини. Краю, в якому добре почуватися і дитина, і людина похилого віку. В якому захищені знедолені і пенсіонери. Крайова влада прагне, щоб у кожного була робота і добрий зарібок. Бо, на моє глибоке переконання, у центрі уваги влади має бути саме людина.

Власне, заради людини і покликана працювати влада, найнята народом для забезпечення гідного, заможного і комфортного життя. І держава передусім зобов'язана допомагати тим, хто найменш захищений, хто насправді потребує допомоги.

Сьогодні, скажімо, на допомогу держави розраховують мешканці краю, які постраждали під час стихійного лиха. Навіть у такі святкові дні не маємо права забувати про них – наших земляків, які зазнали гіркоту втрати близьких людей, в одну мить позбулися помешкань і власного майна.

Завдання влади в цих умовах я бачу в тому, щоб максимально допомогти людям повернутися до нормального звичного життя. Ми маємо зробити все, щоб відновити дороги, мости, соціальну інфраструктуру, і, найголовніше, запобігти подібній біді у майбутньому.

Принагідно хочу подякувати всім, хто допоміг Буковині у важкі для неї хвилини. Завдячуючи підтримці і допомозі з боку Президента України Віктора Януковича, Кабінету Міністрів України, всіх небайдужих до чужого горя жертводавців з України і зарубіжжя мешканці краю відчули, що вони не залишилися сам на сам зі своїми проблемами. Щира дяка за це усім, хто був разом з нами у важкі хвилини.

Держава не залишить наодинці з житейськими проблемами малозабезпечених громадян і допоможе їм субсидіями за оплату житлово-комунальних послуг. Ми маємо розуміти, що це також виклик часу, і ми його повинні пройти – максимально безболісно для наших громадян.

Дорогі земляки! «Можна прийти до обітваної землі і не впізнати її. – Сказано у поемі Івана Франка «Мойсей». – Можна зневірившись і докоряти долі, недолі, кожному найбільшому і найменшому ворогу.

Втім істина – є іншою. Народ, що має мі-

сію та мету, прямує до обіцяної мрії, щоб самому здійснити її, у пустелі збудувати державу, із поразки створити перемогу, з понищеного свого люду – націю».

Хіба то не про нас? Таке бачення має бути в сильного народу, сильних людей. Разом, консолідуючи зусилля кожного українця, ми досягнемо успіху.

«Народ, який немає національної самосвідомості, залишається перегноем, на якому виростають інші народи», – писав століття тому прем'єр-реформатор Петро Столипін. Ми живемо минулим, нинішнім і майбутнім. Якщо ми відриваємося від своїх витоків – ризикуємо прийти до занепаду. Але й рухатися вперед з повернутою назад головою неприродно. Маємо у своїх планах та діях бути адекватними викликам, сформованим ХХІ століттям. У такому разі будемо сприйматися оточуючим світом сучасними людьми.

Бажання досягти прогресу та успіху повинні бути нині насамперед в молодого покоління – ровесників незалежності. Нагадаю слова знову ж таки нашого великого Каменяра. Звертаючись до молоді, він писав: «Здобуйте знання, гартуйте свою волю, виробляйте себе на серйозних, свідомих і статечних мужів, повних любові до свого народу і здібних виявляти ту любов не потоками шумних фраз, а невтомною, тихою працею».

Шановне товариство! День Незалежності об'єднує нас у спільному прагненні творити Україну як успішну демократичну державу в європейському економічному та культурному просторі, державу, відповідальну перед своїми громадянами.

Цього сьогодні Україна чекає від нас. Цього прагне і наша благословенна Буковина. Впевнений, що спільна праця задля розквіту рідного краю дасть добрі плоди.

Не маю також сумніву, що Україна увійде в число лідерів світового співтовариства – таку мету, ви знаєте, означив Президент України Віктор Янукович.

Друзі! Щиро бажаю Вам та Вашим рідним міцного здоров'я, добра, благополуччя, тепла та затишку в оселях, а незалежній Україні, рідній Буковині - процвітання.

Зі святом, дорога буковинська родино! З Днем Незалежності Держави!

Іван ШИЛЕПНИЦЬКИЙ,

голова Чернівецької обласної ради

ОЗНАЧЕНИЙ ШЛЯХ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ВИМІРІ

- Іване Орестовичу, нещодавно жителі Буковинського краю відзначили 70-річчя утворення Чернівецької області та разом з багатомільйонною українською спільнотою ми відсвяткували День Незалежності України. Що, на Вашу думку, поєднує ці дві знаменні в історії нашого краю дати?

- Державна незалежність стала найвеличнішим надбанням довгого і тернистого історичного шляху, який пройшов наш народ до здобуття власного права на свободу та національного самовизначення. Дев'ятнадцять років тому остаточно викристалізувалось майбутнє України як самостійної держави, а відтак і статус українського народу як самодостатньої європейської нації, відкрилися широкі можливості для динамічного культурного та духовного розвитку, поступального економічного розвитку та покращання добробуту кожної української родини. Інша річ, що ми не вповні скористалися цими можливостями, прогавили сприятливий момент для своєчасного потужного прориву у європейську та світову співдружність високорозвинених держав. Тепер доводиться надолужувати втрачене. Прикро, звичайно, але нічого не поробиш: потрібно ретельно проаналізувати пройдений шлях і рухатись вперед. Іншого вибору просто немає. Що ж до історичних паралелей між цими двома знаковими для нас датами, то вони, безперечно, мають місце. Адже значна частина Буковинського краю територіально входила до складу кількох європейських держав, хоча й перебувала на периферії. Разом з тим, знаходячись на своєрідному перехресті багатьох культур та

цивілізацій, Буковина збагачувалась духовно, культурно, етнічно, мовно, ментально. Власне, це завжди вирізняло наш край з-поміж багатьох інших, позаяк в горнилі знакових подій та історичних перипетій викристалізувалася така собі унікальна "буковинська якість", яка містить у собі і неповторну ауру нашого краю, і особливу ментальність його гостинних, працелюбних господарів, і якусь незбагненну магнетичну силу цієї землі, що змушує своїх бажаних гостей знову і знову повертатися на буковинські терени. Хочу зауважити, що Чернівецька область була утворена за таких історичних обставин, про які у запеклих дебатах ще довго ламатимуть списи історики та геополітики. Тож залишимо їм цю поважну, хоча й не завжди вдячну місію. Певна річ, можна всіляко трактувати події сімдесятирічної данини, і у кожного з численних опонентів знайдуться неспростовні докази своєї правоти. Та все ж є один незаперечний факт, що визнаний усіма: 70 років тому наш край увійшов повноважною адміністративно-територіальною одиницею до складу Великої України. Хіба не цього прагнули учасники вікопомного Буковинського віча 1918 року та їхні численні послідовники – учасники національно-визвольних змагань, підпільники, а згодом – учасники Великої Вітчизняної та Другої світової воєн?!

Думається, це питання не може бути предметом дискусій, адже сімдесятирічний період історії нашого краю переконливо довів справедливість та обґрунтованість саме такого рішення. За цей короткий в історичному сенсі термін буковинцями було чимало

зроблено для піднесення авторитету Чернівецької області у багатьох сферах економіки, науки, культури, мистецтва, спорту не тільки в Україні, але й далеко за межами нашої Вітчизни. Значний внесок зробили наші земляки і в утвердження української державності, що ріднить та зближує їх з мешканцями інших регіонів нашої незорої Батьківщини.

- У чому, на Вашу думку, криються причини уповільнення темпів розвитку нашої держави, адже стартові умови в Україні були набагато кращими, ніж в багатьох інших пострадянських країнах?

- Відповідь на це запитання видається мені водночас і складною, і простою. Адже із здобуттям Україною незалежності мешканці Чернівецької області, як і громадяни держави загалом, пов'язували великі сподівання і сокровенні надії. Та втілення надій, як і справдження сподівань, - це насамперед велика праця, а до такої праці були готові далеко не всі. Тоді багатьом здавалося що із здобуттям суверенітету Україною самі собою потечуть молочні ріки, цивілізований світ розкриє свої обійми новоствореній державі, а заможне життя усім і кожному забезпечать міфічні скарби гетьмана Полуботка. Утім, не так сталося, як гадалося.

Власне, такого дива за жодних обставин бути не могло. Адже суверенітет будь-якої держави починається із створення моделі її устрою, формування конституційних засад політичної та економічної систем, визначення пріоритетів у системі державного управління, діяльності громадянських інститутів тощо. Якраз із цим було складно, адже в Україні майже не було власного досвіду державного будівництва, бракувало сталих державотворчих традицій та напрацювань. Тож довелося позичати довід у сусідів, а він, на жаль, виявився неприйнятним для наших українських реалій. Тому, на мій погляд, державотворчі процеси в Україні впродовж тривалого часу відбувалися без належної динаміки, без чіткої визначеності векторів їхнього розвитку та чітко окреслених стратегічних цілей і завдань. Останніми роками політика та економіка України набуває потрібної системності та послідовності, але для того, щоби надолу-

жити втрачене, потрібен час і консолідовані зусилля влади та громади.

- Сьогодні, як мовиться, на часі ідея реформування усіх галузей життєдіяльності держави та суспільства. З чого, на Вашу думку, у цій справі варто було б починати, а з чим наразі зачекати?

- Упродовж кільканадцяти років усі ми були свідками багатьох спроб впровадження реформ в окремих галузях життєдіяльності країни. Більшість з них зазнали невдачі, і це природно, адже неможливо навести лад в окремому куті оселі, залишивши захаращеними інші. На мій погляд, насамперед слід було здійснити реформування систем державного управління, місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою, а вже по тому, відповідно до нових просторово-управлінських реалій, доцільно адаптувати всю наявну законодавчу базу - податкову, бюджетну, економічну, фінансову, соціальну тощо.

Досвід наших сусідів, з якими депутати обласної ради мали можливості ознайомитись упродовж нинішньої каденції, переконливо свідчить на користь саме такої моделі реформування. Для прикладу, попри природні відмінності, в Румунії, Польщі, Німеччині, як і в інших країнах Європи, створено такі умови, за яких кожна територіальна громада має достатньо ресурсів для забезпечення гармонійного розвитку та дієвого контролю за ефективністю використання цих ресурсів через власні виконавчі структури. Знаю, що такий підхід не є чужим і для наших земляків-буковинців, яким здавна притаманний живильний дух спільності, самоорганізації та взаємодопомоги. Впродовж століть у наших містах, селищах та селах багато добрих справ робилося спільними зусиллями людей - толокою або ж клакою. Саме так будувалися і подекуди будуються нині церкви і школи, об'єкти соціальної та культурної сфери тощо. Разом буковинці долають і наслідки підступної стихії, яка впродовж двох останніх років завдала чимало шкоди нашому краю та його жителям.

Тому вважаю, що у непростих умовах сьогодення нам потрібні не стільки кошти,

скільки відповідні умови, за яких їх можна зробити, не порушуючи закону. Ми спроможні заробити гроші в умовах будь-якого села, селища, міста, району та й області загалом. Єдине, чого ми не в змозі зробити, то це прийняти відповідні закони, які б формували відповідні, чесні та прозорі «правила гри». Саме цього ми очікуємо від нашої законодавчої влади.

- Тим часом чимало наших земляків вирішили чекати кращих часів не вдома, а за кордоном, працюючи на економіку чужих країн.

- Не все у цьому питанні є однозначно негативним. Попри такі прикрі наслідки трудової еміграції, як розпад сімей, сирітство при живих батьках, занепад населених пунктів тощо, існує ще й економічна складова цього явища. Працюючи за кордоном, наші краєни вкладають кошти у будівництво та ремонт своїх домівок, відкривають власний бізнес, фінансують якісну освіту своїх дітей. Відтак, значна частина буковинців сьогодні живе заможніше, аніж, наприклад, двадцять років тому. Нового, європейського вигляду набувають буковинські міста та села. Оселі багатьох наших краєн за рівнем комфорту нічим не поступаються домівкам середньостатистичного баварця чи італійця, а за кількістю дорогих автівок кращих світових брендів Буковина давно випередила, скажімо, сусідні регіони Румунії.

До того ж я впевнений, що більшість наших земляків поїхали за кордон тимчасово. Вони обов'язково повернуться, як тільки на рідних теренах з'явиться можливість гідно жити, працювати та отримувати відповідний заробіток. Допомогти заробітчанах повернутися на батьківщину - у цьому полягає одне з провідних завдань крайової влади, і ми з ним обов'язково впораємось.

До слова, хочу навести ще одне спостереження: за несприятливих умов розпаду віджилої господарської системи, розвалу промислових та сільськогосподарських підприємств наші краєни виявилися більш підприємливими, аніж мешканці деяких інших регіонів, і досить швидко пристосувалися відповідно до нових умов. Як наслідок, підприємництво,

малий та середній бізнес сьогодні не тільки є основними платниками податків та зборів, але й являють собою потужну громадську силу, не рахуватися з якою просто неможливо. Тож залишається тільки шкодувати, що наявна законодавча база і тут відстає від реалій життя, хоч мала б всіляко підтримувати розвиток середнього класу, стимулювати суспільно корисні ініціативи, а не обмежувати їх.

- Іване Орестовичу, з огляду на чималий життєвий та управлінський досвід, чи не могли б ви дати короткостроковий прогноз економічного розвитку області?

- Прогнози – річ невдячна, але деякими своїми спостереженнями поділюся. Багато десятиліть поспіль ми мали провідні позиції в Україні у агропромисловому виробництві. Сьогодні ці добрі традиції загалом збережені у таких галузях, як рослинництво, тваринництво та садівництво. Така ж тенденція має місце у легкій промисловості, могла б мати місце у сфері лісового господарства, якби ми не тільки вирубували ліс, але й займалися б переробкою сировини.

Вагомі, на мою думку, вигоди економіка області мала б від раціонального використання наявних на території краю родовищ корисних копалин. Наразі ж такої можливості нема, оскільки всі або майже всі кошти від розробки цих родовищ поповнюють бюджети інших регіонів, а не спрямовуються на розвиток місцевих територіальних громад, створення нових робочих місць та подальший розвиток цієї високоприбуткової галузі.

Наступним перспективним вектором розвитку області є реалізація потенціалу наявних туристично - рекреаційних можливостей. «Українська Швейцарія», як справедливо називають Буковину іноземці, вже сьогодні може приймати десятки тисяч туристів – наших співгромадян та іноземців. За умов вкладення відповідних інвестицій туризм може стати однією з рушійних сил економіки області. Відтак отримають можливість поступального розвитку такі супутні галузі, як автодорожнє господарство, транспорт, сфера побуту і торгівлі, готельне господарство тощо. Внутрішніх та зовнішніх інвестицій потребує також буковинська наука та освіти, медична галузь,

заклади культури та мистецтва.

З метою впровадження інноваційно-інвестиційних проєктів крайовою владою розроблено Регіональну програму сприяння залученню інвестицій в економіку Чернівецької області, сформовано так звану «Дорожню карту інвестора» - спеціальну схему, яка дає інвестору відповідне уявлення про законодавчі норми, необхідні технічні та бюрократичні процедури, а також граничні терміни погодження усіх питань щодо здійснення інвестування в економіку Чернівецької області. Цій важливій меті слугуватимуть також інвестиційні паспорти, розроблені для всіх населених пунктів області, рекламно-інформаційна продукція на паперових та електронних носіях з відповідними інвестиційними пропозиціями.

Певна річ, ця робота спрямована більшою мірою на короткострокову перспективу, адже для інвесторів, особливо іноземних, ключову роль відіграє не тільки ситуація в тому регіоні, куди передбачається вкласти інвестиції, скільки відповідність чинного законодавства світовим та європейським нормам, фінансова, соціально-економічна та політична ста-

більність ситуації в державі загалом. Відтак маємо ще одне підтвердження нагальної необхідності проведення в державі системних, всеосяжних реформ.

- Будемо сподіватись, що необхідні передумови для економічного та соціального піднесення нашого краю незабаром таки будуть створені. Що керівник представницької влади області Іван Шилепницький хотів би побажати буковинцям?

- Усім, хто нині живе й працює в Чернівецькій області та поза межами рідного краю, хто дбає про благо своєї родини, громади свого села, селища чи міста, бажаю передусім міцного здоров'я, невичерпної життєвої снаги, сил і натхнення у праці, миру та спокою на рідній землі, земних гараздів, цілющого Божого благословення, поваги та шани людської.

Честь і слава вам, дорогі буковинці! Нехай вам, вашим дітям та онукам щастить завжди і в усьому!

*За розмову подякував Володимир
МИХАЙЛОВСЬКИЙ (інтерв'ю
з № 65 2010р. газети «Буковина»)*

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ – 135 РОКІВ!

Голова обласної ради Іван Шилепницький взяв участь в урочистостях з нагоди 135-річчя від дня заснування Чернівецького національного університету, які відбулись 4 жовтня на Соборній площі Чернівців. Вітаючи студентів ЧНУ, керівник крайового парламенту відзначив їх незаангажованість, нове оптимістичне світосприйняття, невтом-

ну енергію, активну життєву позицію, які є запорукою благополуччя держави, її впевненого поступу шляхом реформ і перетворень, утвердження свободи і демократії. Іван Шилепницький вручив Почесні грамоти обласної ради п'ятьом студентам ЧНУ за високі досягнення у навчальному і громадському житті університету.

Прес-служба облради

Микола ФЕДУК, Чернівецький міський голова

ДОРОГІ ЧЕРНІВЧАНИ!

Вітаю вас з прекрасним святом – Днем міста.

Кожен з нас любить Чернівці по-своєму, кожен має свої, приємні серцю і душі куточки, парки, сквери, вулиці, будинки. З кожним роком все більше чернівчан стають справжніми патріотами свого міста, докладають багато зусиль, енергії і таланту, аби примножити його славу історію та традиції.

З кожним днем Чернівці приваблюють все більше туристів. Приємно чути захоплені відгуки про місто від іноземців та гостей з різних куточків України. Адже той, хто хоча

б один раз побував у Чернівцях, обов'язково захоче ще і ще раз повернутись в це дивовижне місто, де панує дух толерантності, живуть поетичні міфи, архітектурні пам'ятки зберігають неповторну мить минулого.

Цьогорічне храмове свято Чернівців хочемо зробити родинним і затишним, аби кожен знайшов для себе розваги до душі та запам'ятав його надовго.

Щиро бажаю всім городянам якнайбільше щасливих миттєвостей долі, здоров'я та благополуччя кожній родині.

Зі святом, дорогі чернівчани!

З ІСТОРІЇ МІСТА

За час свого існування місто було декілька разів зруйноване, перебувало під гнітом Османської імперії, в 1774-1918 рр. входило до складу Австро-Угорської імперії, а з 1918-1940 рр. - Румунії.

В 1774р. тут жило близько 290 сімей і було три дерев'яних церкви. Місто почало процвітати у 1778 році, коли герцог Карл фон Енценберг був призначений главою військової адміністрації міста. Він запросив сюди багато купців, ремісників та промисловців для того, щоб вони допомогли розвивати торгівлю та виробництво. Нового імпульсу розвитку міста надали з 1786 року Петровські ярмарками, що проводились з 1 до 15 липня.

З середини 19 століття до початку 20 було збудовано багато архітектурних пам'ятників, що принесли славу місту: ратуша (1848); приміщення поштамту (1855); Вірменська церква (1875); Єврейська синагога (1877); драматичний театр (1905); палац правосуддя (1906); приміщення залізничного вокзалу (1908).

Найчарівнішою коштовністю в скарбі, яким є архітектурні споруди старих Чернівців по праву вважається витвір мистецтва відомого

чеського архітектора Йозефа Главки - колишня резиденція буковинських митрополитів. У цій дивовижній за своєю красою споруді вбачаються візерунки української вишивки, гуцульської писанки, буковинського килима, легко вловлюються елементи різних архітектурних стилів, які створюють органічну цілісність споруди.

Місто стало самоврядним в березні 1864, коли були обрані перші члени міської ради. Першим автономним бургомістром був Яків рицар фон Петрович (1864-1866).

Особливо помітний слід в історії Чернівців залишив другий автономний бургомістр Антон рицар Кохановський фон Ставчан (1866-1874 та 1887-1905 роки). Якраз з його іменем пов'язане становлення Чернівців як міста європейського типу. В той час значно зросла ділова активність у місті, почало розвиватись виробництво та торгівля, Чернівці

стали міжнародним транспортним центром. Була відкрита продовольча біржа, завершено будівництво водогону та каналізаційної системи, розпочала роботу перша електростанція, започатковано електричний транспорт, збудовано ряд визначних архітектурних споруд міста, а справжнім вінцем його діяльності стало спорудження міського театру.

Багато для розвитку міста, в повоєнні часи, зробив Василь Толмач, що був головою міської ради з 1964 року. Завдяки його зусиллям започаткована радіоелектронна та приладобудівна галузі промисловості, збудовано цілий ряд нових жилих мікрорайонів та зроблено багато інших інноваційних змін.

Павло Каспрук (1985 - 1991 роки) був першим головою міської ради, хто пробував робити демократичні зміни у важкі часи в кінці 80-х. Чорнобильська катастрофа, забруднення Дністра та інші екологічні та економічні проблеми вимагали великої напруги душевних та фізичних сил у громадян міста в ті часи. Він розпочав програми партнерства між містами-побратимами, уклавши угоду про побратимство з містом Солт Лейк Сіті (США).

В 1994 році чернівчани вперше в своїй історії обрали голову міста прямим голосуванням. Першим обраним мешканцями міста міським головою став Микола Федорук, який займає посаду міського голови й нині.

«БАТЬКО МІСТА»

Так шанобливо називали бургомістра Антона Кохановського чернівчани. Антон Кохановський витрачав власні кошти на парки, сквери, спорудження пам'ятників. Саме він подарував нашому місту годинник, який і досі знаходиться на ратуші.

З іменем другого автономного бургомістра Чернівців Антона рицара Кохановського фон Ставчана (1866-1874 та 1887-1905 роки) пов'язане становлення Чернівців як європейського міста. За час його правління значно зросла ділова активність у місті, почало розвиватись виробництво та торгівля, Чернівці стали міжнародним транспортним центром. Справжнім вінцем його діяльності стало спорудження міського театру.

Антон Кохановський народився 17 листопада 1817 року у Тернополі в сім'ї дрібного службовця польського походження. У 1823 році батьки переїхали до Чернівців, де юний Антон здобував середню освіту. Навчання продовжив на правничому факультеті Львівського університету, потім працював у Станіславі. 1850 року Кохановський повернувся до Чернівців і став адвокатом, а вже через 18 літ очолив Буковинську палату адвокатів.

1864 року А. Кохановського було обрано депутатом першого складу міської ради. Завдяки організаторським здібностям, цілеспрямованості і виваженості, вмінню спрямовувати роботу колег у конструктивне русло в 1866 р. депутати обрали його бургомістром. Через два роки А. Кохановський обирається депутатом Буковинського ландтагу (сейму) і заступником крайового старости (голови ландтагу). Очолює виконавчий комітет вищого органу крайового самоврядування Буковини. У 1871 році його було обрано послом (депутатом) Державної Ради Австрії (парламенту), а навесні 1874-го депутати ландтагу обрали Кохановського крайовим старостою. Він склав із себе обов'язки бургомістра, проте залишився депутатом міської ради.

Навесні 1905-го, на 88-му році життя, Антон Кохановський звернувся до міської ради з проханням увільнити його від обов'язків бургомістра, які він виконував упродовж 26-ти років. Поцінуючи заслужену людину, депутати одностайно ухвалили надати А. Кохановському звання почесного президента (українці казали - посадника) Чернівців і назвати його ім'ям одну з вулиць у центрі міста.

Останні 11 років життя Антон Кохановський проживав у будинку на Центральній площі, 5. Там же він 10 вересня 1906 року відійшов у вічність. Його поховали в родинному склепі на території нинішнього заповідника «Кладовище на вул. Зеленій».

ЧЕРНІВЦЯМ – 602!

Фестиваль народних ремесел на площі Турецької криниці

Програма святкування Дня міста була як завжди різноманітна і насичена. Серед заходів уже традиційні, на кшталт фіналу «Буковинських зустрічей», містечка майстрів на площі Турецької криниці, виставки квітів на Театральній площі, рок-фестивалю «Відродження», дискотек, феєрверків тощо та нові, оригінальні. Новим був майстер-клас з гончарства, який провів заслужений працівник культури, директор Музею гончарства з с. Коболчин Сокирянського району Іван Гончар, та презентація зразків одягу чернівчан кінця XVII - початку XIX століття «Панське місто».

Запам'яталося свято ковалів на площі Турецької криниці. На тій же площі на свій перший фестиваль «Різьбярське диво» зібралися майстри різьби по дереву.

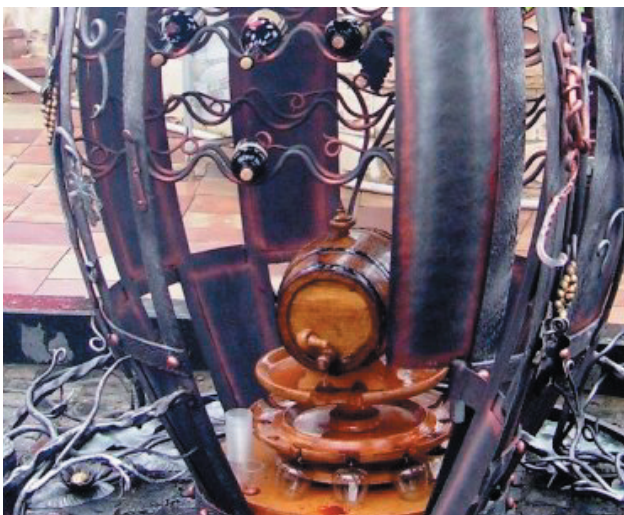
На Центральній площі 3 жовтня працював рекордсмен книги рекордів Гіннеса з міста-побратима Чернівців – румунської Тімішоари. Художник Штефан Поп Поп'ес

найшвидше у світі малює карикатури і шаржі.

З привітаннями до Дня міста до чернівчан звернулися Президент України Віктор Янукович та Прем'єр-міністр Микола Азаров. «Уже понад шість століть поспіль Чернівці приваблюють гостей незабутньою ошатністю своїх будівель, унікальною аурою добросусідства та толерантності, чарівною буковинською природою. Незважаючи на свій поважний вік, це – одне з найкрасивіших та найцікавіших міст України», – йдеться у привітання чернівчанам Президента України Віктора Януковича до Дня міста.

Президент побажав кожній чернівецькій родині міцного здоров'я й довголіття, родинного щастя, людської шани і вдячності, невичерпного натхнення та оптимізму, здійснення найзаповітніших мрій та сподівань.

«Чернівці – унікальна архітектурна перлина України, яку визнають у світі. Це місто, в багатовіковій історії якого тісно перепле-

лися долі народів, створивши неповторний феномен чернівецької полікультурності та толерантності, особливих традицій європейської самоврядності. Вірю, що спільними

ціал Чернівців, підтвердивши статус сучасного європейського міста, де комфортно почувують себе городяни і гості», – йдеться у привітання Прем'єр-міністра України Мико-

зусиллями усієї громади, зберігаючи яскравість та самобутність, завдяки своїй мудрій виваженості, наполегливості, працелюбності, підприємливості, творчій вдачі та надійним партнерам ви примножите економічний, туристичний, культурний та науковий потен-

ли Азарова чернівчанам з нагоди Дня міста. Керівник Уряду побажав кожній чернівецькій родині міцного здоров'я, енергії, добробуту, миру і злагоди та віри в гідне майбутнє свого славного міста та оновленої незалежної України.

Віктор КРИШМАРУ,

голова Герцаївської районної державної адміністрації

ВІД КОНСТАТАЦІЇ ПРОБЛЕМ ДО ЇХ НАГАЛЬНОГО РОЗВ'ЯЗАННЯ

16 квітня 2010 р. Розпорядженням Президента України № 271/2010 мене було призначено головою Герцаївської районної державної адміністрації. Я народився і виріс у цьому районі, 6 останніх років працював керівником одного із структурних підрозділів райдержадміністрації, я депутат районної ради другого скликання. Проблеми Герцаївщини не були для мене таємницею і тому план першочергових заходів по їх розв'язанню я намітив у перші дні свого призначення на посаду.

Завдання, що стояли і стоять переді мною і моєю командою були не з легких. Довгий час наш район, на жаль, був стабільно депресивним з недостатньо розвинутою промисловою інфраструктурою. Пов'язано це з рядом об'єктивних та суб'єктивних причин. Територія району значний час з 1962 по 1991 рік входив до складу Глибоцького району, що, звичайно, не сприяло розвитку його інфраструктури. Як самостійна адміністративно-територіальна одиниця район є наймолодшим в області. За 19 років його самостійного існування в районі спостерігалася стійка тенденція до зростання рівня безробіття, відтоку висококваліфікованих кадрів (як правило, за кордон), бюджетного дефіциту та інших негативних явищ. Реформування аграрного сектору економіки, який був основною сферою діяльності народногосподарського комплексу району, призвело до закриття більшості сільськогосподарських підприємств та скорочення в декілька разів сільськогосподарської продукції. Характерним явищем для Герцаївщини стала нелегальна масова трудова міграція за кордон з метою поліпшення свого матеріального становища. За таких умов в районі виник економічний вакуум. Наш район не отримав альтернатив для заповнення цього вакууму. В загальному рейтингу серед районів облас-

ті Герцаївський район роками знаходився в трійці аутсайдерів.

Все це довгий час не лишало мене байдужим як депутата районної ради, представника органу районної виконавчої влади і просто пересічного мешканця Герцаївщини, який постійно вболівав душею за край, де народився. Адже для мене, як і для тисяч моїх краян, наш район – це неповторний самобутній край славетної історії, цікавих національно-культурних традицій, працьовитих та гостинних мешканців, мальовничих природних ландшафтів. Стан мінерально-сировинної бази, наявні природні, рекреаційні, трудові та інші ресурси, на мою думку, повинні були стати основою нарощування показників соціально-економічного розвитку району, підняття рівня добробуту його мешканців.

Саме тому, найперше, що я зробив – об'їздив населені пункти району з метою ознайомлення із ситуацією на місцях. Під час поїздок детально вивчав місцеву інфраструктуру, стан соціальних об'єктів, бюджетних установ, об'єктів комунальної сфери, особливу увагу звертав на наявність незадіяних резервів по наповненню бюджету, спілкувався з представниками місцевих громад, уважно вислуховуючи їх проблеми та пропозиції щодо їх розв'язання. В результаті було складено пе-

релік основних проблемних питань в розрізі кожного населеного пункту району.

Керівники структурних підрозділів та відділів райдержадміністрації отримали чіткі доручення – опрацювати проблеми, визначити, які з них необхідно вирішити в першу чергу та надати економічно обґрунтовані пропозиції щодо їх розв'язання. Поставив перед своєю командою завдання — не лише констатувати наявні проблеми, а й почати їх вирішувати. Адже поруч з негативними тенденціями територіально-господарський комплекс району все ж таки має у своєму розпорядженні достатній потенціал та передумови для відновлення економічної потужності. Серед таких передумов - досить великий сільськогосподарський потенціал; наявність розроблених сировинних родовищ та тих, що перебувають у розробці, зокрема піщані, глиняні та гравійні кар'єри в с. Горбово, Маморниця, Могилівка, Тернавка; природні та культурні визначні пам'ятки, які створюють передумови для розвитку рекреації (аналіз рекреаційної сфери району, що тільки почала розвиватися, показує її перспективність); район, що безпосередньо межує з Румунією, дозволяє планувати експорт продукції й послуг, при цьому залучати до нього іноземні інвестиції; поєднання місцевої дешевої сировини із кваліфікованою робочою силою дозволяє досягати високого рівня рентабельності; район історично й географічно є транзитною територією (Україна – Румунія), тому існує можливість обґрунтування й створення нового транспортного коридору. Необхідно відмітити, що в нашому прикордонному районі особливо відчувається суттєвий дисбаланс між двома сусідніми територіями.

Отже, враховуючи вищенаведене, звернули серйозну увагу на сфери інвестиційної та зовнішньоекономічної діяльності. Працюємо над формуванням сприятливого інвестиційного клімату, активізацію збільшення іноземних та вітчизняних інвестицій у розвиток економіки та соціальної сфери.

На сьогодні на території району впроваджуються 5 мікропроектів Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», в рамках яких здійснюється ка-

пітальний ремонт ряду соціальних об'єктів та встановлюється вуличне освітлення м. Герца. В травні поточного року в Румунії пройшов перший відбірний конкурс проекту «Церкви Буковини – потенціал нерозкритих можливостей релігійного туризму». Партнерами проекту є Герцаївський, Глибоцький райони та Сучавська повітова рада, який передбачає створення єдиного туристичного маршруту по церквах районів, що будувалися за часів Румунії, а також реконструкція церков та будівництво доріг до них. Загальна сума фінансування близько 2,5 млн. євро. По нашому району включені церкви сіл Байраки, Підвальне, Петрашівка та Могилівка. На даний час від району підготовлені та надіслані необхідні матеріали на Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування для реалізації інвестиційного проекту під назвою «Створення інтегрованої муніципальної мультифункціональної бази геопросторових даних на території Герцаївського району Чернівецької області». Від місцевих голів отримано перелік проблемних питань та інвестиційних пропозицій, які направлено для аналізу та належного оформлення Чернівецькій регіональній асоціації по розробці інвестиційних та транскордонних проектів.

З метою забезпечення узгоджених дій органів місцевої влади, суб'єктів малого бізнесу та їх громадських об'єднань щодо реалізації державної політики у сфері підприємництва в районі утворено та функціонує районна координаційна рада з питань розвитку підприємництва. Крім того, створено 2 місцеві галузеві ради підприємців, які представляють і відстоюють інтереси підприємців району з питань транспорту і торгівлі.

Серед важливих пріоритетів у своїй діяльності обрав тісну взаємодію з місцевими головами. На щастя, вдалося порозумітися з кожним з них, незалежно від політичних та інших переконань, налагодити плідну співпрацю, оперативний та якісний взаємозв'язок. Адже працюємо задля однієї мети — підняття добробуту мешканців району, вирішення їх нагальних проблем. У сьогоднішній моїй роботі на посаді керівника виконавчої гілки влади району не має жодного дня, коли б не

спілкувався з місцевими головами: спільно працюємо над розв'язанням проблем громад, обираємо пріоритети розвитку, узгоджуємо план подальших дій, оформляємо інвестиційні пропозиції, звертаємось по допомогу до вищестоящих органів щодо розв'язання проблемних питань, які потребують дотацій з обласного або державного бюджетів, спільно вишукуємо можливість мобілізації невикористаних резервів на місцях. Націлюю керівників структурних підрозділів райдержадміністрації чуйно та оперативно реагувати на потреби місцевих голів у роз'ясненні змін до чинного законодавства в найактуальніших для них сферах. Так, на прохання міського та сільських голів у райдержадміністрації було проведено ряд семінарів-навчань з питань земельного та податкового законодавства.

Комплексний підхід до розв'язання проблем району, чітка результативна взаємодія в цій сфері влади та місцевих громад - все це незабаром принесло відчутний позитивний результат. Так, показники соціально-економічного розвитку району за 8 місяців поточного року в порівнянні з показниками відповідного періоду 2009 року продемонстрували позитивні зрушення в різних сферах економіки. За підсумками комплексної оцінки соціально-економічного розвитку районів за січень-серпень 2010 року Герцаївський район посів 2 місце, тоді як за відповідний період минулого року лише 11. На сьогодні забезпечено зростання більшості показників соціально-економічного розвитку, а окремі з них - вищі, ніж по області. Третє місце району в рейтинговій позиції зумовлено високими показниками сфери державних фінансів та фінансових результатів діяльності підприємств, де район посів 1 місце, а також у сфері реального сектора - 2 місце.

Значно покращилася ситуація по сплаті за спожиту електроенергію (на сьогодні показник оплати - 100%), позитивна динаміка спостерігається у сфері зайнятості населення. В середньому рівень зареєстрованого безробіття по району станом на 01.08.2010 року майже у 2 рази менше в порівнянні з відповідним періодом минулого року. Безробітні залучаються до громадських робіт, працевла-

штовуються на дотаційні місця.

На жаль, в наш план заходів по розбудові району природа неочікувано внесла свої корективи. В ніч з 28 на 29 червня наш район зазнав небувалого за своїми масштабами стихійного лиха. Сильні зливні дощі спричинили повінь, що завдала серйозного удару по всім сферам життєдіяльності району: постраждали всі населені пункти району, було зруйновано та пошкоджено сотні житлових будинків, ряд соціальних об'єктів та адмінприміщень, затоплено господарства, колодязі, знищено врожаї, обірвано дроти електропередач та телефонних ліній, перекрито дороги, зруйновано мости, що часто були єдиним сполученням сіл з навколишнім світом. Не вдалося уникнути і найстрашнішого - людських жертв, стихія забрала з собою 2 людських життя. Стихійного лиха такого масштабу район не зазнавав ніколи раніше. Надзвичайна ситуація стала справжнім випробуванням на вміння згуртуватись і діяти в умовах екстремальної ситуації. В ніч трагедії, з перших хвилин лиха, рятуючи людські життя пліч-о-пліч стали бійці МНС, представники органів влади, місцеві голови і просто пересічні громадяни та добровольці. В результаті було евакуйовано 569 осіб, в т.ч. 82 дитини. Врятовано 280 осіб, в т.ч. 63 дитини. Хочу відмітити, що на надзвичайну ситуацію миттєво зреагували голова обласної державної адміністрації Михайло Папієв і начальник Головного управління МНС України у Чернівецькій області Едуард Братко, який в ніч трагедії терміново прибув в район та особисто координував рятувальні роботи в самому епіцентрі стихії. Завдячуючи їм в район оперативно направлялась максимально-можлива кількість рятувальної техніки, бійців МНС, гуманітарну допомогу, питну воду, інші необхідні ресурси, особисто контролювали та координували рятувальні та відновлювальні роботи. Спільними зусиллями нам вдалося не залишити людей наодинці з бідною. Було оперативно відновлено основні системи життєзабезпечення сіл, проведено комплекс заходів з метою попередження погіршення санітарно-епідеміологічної ситуації. Поза нашою увагою не лишається жодна постраждала сім'я, робимо все від нас за-

лежне, щоб люди повернулися до нормальних умов проживання. Наразі всі постраждали сім'ї отримали передбачені розпорядженням КМУ компенсаційні виплати для відновлення своїх помешкань, їм надається гуманітарна допомога у вигляді одягу, продуктів харчування, предметів вжитку, що надходить з різних областей України та із-за кордону, діти з цих сімей оздоровлюються в санаторно-курортних закладах. Хочу, користуючись нагодою, зі сторінок цього видання подякувати всім тим, хто не лишився байдужим до чужої біди і, проявляючи милосердя, всіляко допомагав постраждалим від стихії. А це численні мешканці нашого району, області, приватні підприємці, які проявили свої високі людські якості, душевну щедрість, теплоту. Особливо добрі слова подяки хочеться в черговий раз сказати Банченському Свято-Вознесенському чоловічому монастирю та його настоятелю архімандриту Логіну (в миру Михайло Жар) за організовану щоденну допомогу постраждалим від стихії гарячим харчуванням. Приємно в черговий раз відмітити, що особливою рисою мешканців нашого краю завжди було і залишається милосердя і великодушність, прагнення робити добро, надавати допомогу ближньому.

У своїй повсякденній роботі особливу увагу приділяю роботі з людьми, намагаюся знайти час та вислухати кожного мешканця, що приходить до мене на особистий прийом, навіть в ті дні, що офіційно не є прийомними. Особливо після пережитої повені, коли

люди зазнали колосальних матеріальних та моральних збитків та особливо гостро потребують допомоги. Таке живе спілкування для мене є головним пріоритетом на посаді голови. Вважаю, його нічим не замінити. Адже, насамперед працюємо для людей, тому повинні перейнятися їх нагальними проблемами та турботами. Цього ж вимагаю і від своєї команди.

Звичайно, працювати є над чим. Наразі ще відновлюємось після стихійного лиха, яке завдало колосальних збитків різним сферам життєдіяльності району, а також щоденно працюємо над реалізацією стратегічних планів та оперативних завдань по розв'язанню проблем, нарощуванню темпів соціально-економічного розвитку, закріпленню позитивних тенденцій. Серед ключових першочергових завдань—введення в експлуатацію II корпусу та початок будівництва I блоку II черги центральної районної лікарні, завершення будівництва Куликівської ЗОШ I-II ступенів, реконструкція водопровідної мережі м. Герца, завершення реконструкції Петрашівського ДНЗ, завершення газифікації населених пунктів району, реконструкція доріг комунальної власності та багато інших. Не люблю давати порожніх обіцянок. Вважаю, що конкретно сплановані спільні дії по реалізації визначеної чіткої стратегії розвитку району будуть красномовніше будь-яких слів, піднімуть рівень добробуту жителів нашого району, повернуть довіру людей до влади.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

Транскордонна співпраця на захисті територіальних громад

Відбулася зустріч начальника управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності облдержадміністрації Сергія Курінного з експертом Німецького бюро GTZ в Румунії Кармен Чашовскі. Було досягнуто домовленості про допомогу з боку Німецького бюро GTZ в Румунії у пошуку партнерів з цієї країни для потенційних розробників проектів транскордонного співробітництва з Чернівецької області з метою подання спільних проектів на другий конкурсний відбір проектів в рамках Спільної операційної програми «Руму-

нія-Україна-Республіка Молдова» ENPI/CBC 2007-2013.

Нагадаємо, що операційна програма «Румунія-Україна-Республіка Молдова» передбачає реалізацію низки великомасштабних транскордонних проектів, два з яких впроваджуватимуться безпосередньо в Чернівецькій області. Йдеться про створення інформаційної системи оповіщення населення про рівень води під час повеней та модернізацію двох пунктів перетину кордону на території Герцаївського та Сторожинецького районів.

Михайло БОЙЧУК,

*голова Заставнівської районної
державної адміністрації*

ЗАСТАВНІВСЬКИЙ РАЙОН - ПЕРЛИНА БУКОВИНСЬКОГО КРАЮ

Заставнівський район - незмінний лідер протягом останніх 4-х місяців за рівнем комплексної оцінки соціально-економічного розвитку районів області.

Заставнівський район — справжня перлина Буковинського краю.

Щасливий той, кого доля хоч на короткий час приведе на цю землю, кому судилося вгамувати спрагу іскристою кришталевозпрозорою водою з-під скелі, що пахне післягрозливими весняними світанками та духмяністю степових квітів і трав. Розлогі рівнини раз у раз переривають неглибокі яри, просторі луки, пишні ліси з карпатськими породами дерев, яносині ставки, їх густопомережані струмки, і серед них повноводний, оспіваний у народі, найчистіший в наші дні із річок Європи Дністер. Туристична Заставнівщина відкриває свої неповторні маршрути. Кожен край цікавий, але Заставнівщина — особливий. Ландшафти району сприяють розвитку пішохідного туризму та спортивного орієнтування. На території району протікає 3 річки — Савиця, Чорний Потік, Дністер.

Тих, хто вперше сюди приїздить, особливо вражають неповторна краса краю, мальовничі ландшафти, безліч природних заповідників, 160 ставків, віковічні ліси, дністровські каньйони, водоболотні заплави, численні підземні мінералізовані джерела і водоспади, казкові печери. У деяких з цих печер знайдені наскельні малюнки первісних людей. Тут і заповідні урочища з дивовижним розмаїттям рослинного світу, і дикі галявини з десятками видів флори, занесеними до Червоної книги України і багато-багато іншого... Все це Заставнівщина.

Заставнівський район розташований в північній частині Чернівецької області. Пло-

ща 0,6 тис. кв. км. В районі проживає 55.5 тис. чоловік.

На півночі, по річці Дністер межує з Заліщицьким та Борщівським районами Тернопільської області, на північному заході - з Кіцманським районом, на півдні - з Чернівцями, на південному сході - з Новоселицьким, на сході - з Хотинським районами Чернівецької області. В районі знаходиться 38 населених пунктів і селище міського типу Кострижівка. Районним центром є містечко Заставна, в якому проживає 9.5 тисяч чоловік.

Протягом всього історичного циклу творення буковинської історії наш Заставнівський район складав невід'ємну частину від її минулого аж до сьогодення. Сторінки його життя та розвитку доля вишила не тільки червоними нитками, було все: від гірких втрат -до яскравих перемог над часом. Бо ми буковинці завжди славилися своєю духовною стійкістю та витривалістю, незважаючи на все, спільною роботою та здобутками нам вдалося зберегти та примножити надбаня попередників, свідчення цьому - нове обличчя району з європейським духом сучасності.

Завдяки злагодженій роботі керівників галузей району, органів місцевого самоврядування ми творимо воістину благодородну справу – примноження надбань, покращення добробуту та піднесення культури й цінностей району, що дала свої перші плоди – Заставнівський район уже 4-й місяць поспіль не здає лідерські позиції, і надалі залишається на 1 місці за рівнем комплексної

Заставнівський район має неабиякий рекреаційний потенціал

оцінки соціально-економічного розвитку районів, міст області.

В районі як і по всій Україні відчуваються реальні позитивні зміни. Покращення виконавської дисципліни, дотримання у районі Закону України щодо заборони вживання алкогольних напоїв та тютюнопаління в громадських місцях, наведення порядку на територіях району, міста, кожного з сіл – основна умова успішної та результативної роботи.

Свідчення цьому - районна державна адміністрація, впорядковані клумби, охайні коридори та укладена плиткою площа підкреслили величність головної державної установи району. Ремонтуються дороги, зруйновані проливними дощами, розчищаються водовідвідні канали, завершується впорядкування сміттєзвалищ та під'їздів до них.

Вперше за останні роки у м. Заставна розпочато будівництво автобусної станції. На даний час розроблено відповідний план цього будівництва, пішохідний перехід до зупинки, все робиться для того, щоб мешканці району відчули турботу по себе від влади не на красномовних словах, а на ділі.

Здійснено всіх необхідних заходів щодо створення належних умов життєдіяльності освітніх закладів району. Впродовж літа проводився ремонт дитячих установ, шкіл, замінення вікон на пластикові та перекриття дахів, поновлювалась наглядність, впорядковувались фонди навчальної літератури. З державного бюджету отримано 800 тис. грн.

на добудову актового та спортивного залу школи у с. Дорошівці, а у ДЮСШ м. Заставна відремонтовано спортивний зал. Цьогоріч у 33-х пришкольніх таборах відпочило 3157 дітей, з них - 2035 дітей пільгової категорії. З місцевого бюджету на харчування дітей використано 354 тис. грн. На стаціонарні табори виділено 99,9 тис. грн. для оздоровлення дітей пільгової категорії. 80 дітей пільгової категорії оздоровлено в таборах області та за її межами. Цьогоріч за партами освітніх закладів здобуватимуть знання більше 500 першокласників. На освітян у нас велика надія, адже їм належить виховати нове покоління, яке житиме і працюватиме в оновленій державі, в країні європейській, по-справжньому правовій.

Є позитивні напрацювання і в галузі охорони здоров'я. Сьогодні ця галузь максимально забезпечується фінансуванням.

Проводиться ремонт місцевих ФАПів, амбулаторій загальної практики сімейної медицини. За сприяння голови облдержадміністрації М.Папієва для продовження реконструкції терапевтичного центру у с. Вікно виділено 3, 100 млн. грн., А на бак лабораторію у м. Заставна- 530 тис.грн. для придбання медичного обладнання та меблів, 560 тис.грн.-для погашення боргу підрядній організації за виконання будівельних робіт. Плануємо у жовтні здати в експлуатацію цей об'єкт, що стане й справді одним із унікальних на Буковині, відкривши мешканцям районного центру і не тільки їм нові види бактеріологічних та мікроскопічних досліджень, що сприятиме більш ефективному методу у лікуванні тих чи інших хвороб.

У с. М. Кучурів перенесено амбулаторію до адмінбудинку, де зроблено капітальний ремонт. У цьому ж селі триває розширення будинку для перебування одиноких та пристарілих людей «Наш дім» до 40 місць. У с. Чуньків також проводиться реконструкція адмінбудинку для перенесення сільської амбулаторії.

Впорядковуються всі пам'ятники та пам'ятні знаки на територіях населених пунктів району, розроблено проект будівництва пам'ятника воїнам-афганцям у м. За-

Піщаний кар'єр с.Митків – розробник ТОВ "Новий розроблювач"

ставна, відкриття якого планово відбудеться в другій половині жовтня цього року.

Промисловість району включає в себе 11 промислових підприємств. За I півріччя обсяг реалізованої промислової продукції склав 17,2 млн. грн., що більше на 2,5 млн. грн. ніж за аналогічний період минулого року. Цегельними заводами району за січень – травень вироблено 2,6 млн. штук умовної цегли.

З початку року зареєстровано 10 юридичних та 330 фізичних осіб, що більше ніж за відповідний період минулого року відповідно на 3 та 126 осіб.

У січні – травні п.р. у сфері нефінансових послуг було задіяно 11 підприємств. Ними реалізовано послуг на суму 743 тис. грн., що становить 94 відсотка даного показника за аналогічний період минулого року.

За I квартал у розвиток економіки району суб'єктами господарювання вкладено 12 млн. грн. капітальних інвестицій. З них 99% інвестиції в основний капітал, що у 70 раз більше ніж за I квартал 2009 року.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлю та ресторанного господарства за січень – березень становив 9,2 млн. грн., що на 9 відсотків більше обсягу січня – березня 2009 року.

В аграрному секторі району площа сільськогосподарських угідь складає 44544 га, з них ріллі 36158 га. 12 сільськогосподарських підприємств, які працюють в районі

обробляють понад 20 тис. га ріллі.

Два господарства такі, як ТзОВ „Мрія Буковина” та ТзОВ „Хрещатик-Агро” обробляють понад 13 тис. га.

В 2010 році збільшено посіви сільськогосподарських культур по підприємствах всіх форм власності на 3,6 тис. га.

Валове виробництво зернових та зернобобових культур в цілому по району становитиме 45 тис. тон зерна.

В районі посіяно цукрових буряків на площі 3371 га, що більше на 1,2 тис.га проти 2009 року, і дасть змогу запустити в цьому році єдиний в області цукровий комбінат.

У галузі тваринництва проводяться відповідні заходи з нарощування поголів'я швидкостиглих галузей тваринництва таких як свинарство та птахівництво і планується збільшити поголів'я свиней на 1 тис. голів, ввести в дію індюшину ферму з виробничою продуктивністю до 1 тис. тонн в рік.

За перше півріччя поточного року в сільське господарство вкладено більше 9 млн.грн. інвестицій.

Ліквідовано заборгованість з виплати заробітної плати, покращено надходження до бюджетів усіх рівнів. До Зведеного бюджету забезпечено збір платежів на 103,5 відсотка, в порівнянні з відповідним періодом 2009 року надходження збільшились на 1,3 млн. грн.

До Місцевого бюджету надійшло 9,6 млн. грн., в порівнянні з відповідним періодом минулого року збільшились на 16 відсотків.

Податковий борг до Зведеного бюджету скоротився на 82 тис. грн.

За даний період продано 6 ділянок не-сільськогосподарського призначення площею 2,5 га на суму 380,5 тисяч гривень.

Заключено і зареєстровано 30 договорів оренди на земельні ділянки площею 62 га, на суму 65 тис. грн., тимчасових договорів заключено 544, площею 214 га на суму 421 тис. грн.

Виготовлено понад півтори тисячі державних актів на право власності на земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарських будівель

і споруд та ведення особистого селянського господарства.

Проводиться робота щодо збереження та створення нових робочих місць. За цей період в районі створено 473 нових робочих місця, що становить 104 відсотки від установленого завдання Програмою зайнятості населення. Суттєво зменшився рівень безробіття.

Впродовж I півріччя прийнято в експлуатацію 20 об'єктів загальною площею 3,2 тис. м². З метою розміщення індивідуальних житлових будинків погоджено містобудівне обґрунтування на внесення змін до генпланів у 5 –ти населених пунктах, вирішуються питання щодо відведення земельних ділянок під забудову житлових масивів в 6 - ти населених пунктах.

З метою реалізації загальнодержавної програми «Питна вода» розроблено проектно-кошторисну документацію на реконструкцію хімводоочистки та водогону «Юрківці-Заставна» протяжністю 7,6 км загальною кошторисною вартістю 12,2 млн. грн. Чернівецьким філіалом інституту НДІ «Проектреконструкція» на замовлення районної державної адміністрації розроблено

енергоефективну схему теплопостачання м. Заставна

Райдержадміністрацією спільно з європейськими партнерами розроблено та направлено для проходження конкурсного відбору 7 проектів транскордонної зони Румунія-Україна-Молдова, що значно покращать розвиток інфраструктури району, на другий конкурсний відбір готується ще 7 проектів на загальну суму 3-5 млн.євро.

На даний час зроблено досить багато, однак це не та межа біля якої можемо зупинитись. Є ще багато проблем над якими необхідно працювати задля досягнення європейського рівня життя та добробуту мешканців району, для кращого майбутнього наших дітей та прийдешніх поколінь, Це сенс заради якого варто жити. І ми це зробимо бо у єдності поглядів та дій велика рушійна сила. Тільки спільними зусиллями ми здобудемо Заставнівщині позитивний імідж - успішного району, який має вагомні здобутки, перспективи та потенціал, зробимо його ще ошатнішим та привабливішим. І нехай Господь Бог допомагає нам на цьому шляху.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

Проведення круглого столу «Стратегія розвитку державної кадрової політики: перспективи реалізації»

Управлінням державної служби Головного Управління державної служби України у Чернівецькій області у співпраці з Чернівецьким регіональним ЦППК організовано і проведено круглий стіл «Стратегія розвитку державної кадрової політики: перспективи реалізації». Учасниками круглого столу були представники органів державної влади, місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, науковці.

В процесі обговорення висловили свої думки:

МУНТЯНУ Аркадій Павлович – начальник управління державної служби Головдержслужби України в Чернівецькій області;

КРУГЛАШОВ Анатолій Миколайович – завідувач кафедри політології та державного управ-

ління ЧНУ ім. Ю.Федьковича, доктор політичних наук, професор;

ЯРМИСТИЙ Микола Васильович – директор Чернівецького центру перепідготовки та підвищення кваліфікації;

БАБ'ЮК Ігор Орестович – директор Буковинського центру виборчих технологій;

ГАКМАН Сергій Михайлович – заступник директора-начальник науково-дослідного відділу Чернівецького центру перепідготовки та підвищення кваліфікації;

Учасники обговорення висловили критичні зауваження та пропозиції щодо проекту Стратегії державної кадрової політики України, які після узагальнення були надіслані в Головдержслужбу України.

Дмитро ВЛАСОВ,

голова Кельменецької районної державної адміністрації

ВЗАЄМОДІЯ КЕЛЬМЕНЕЦЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ РАЙОНУ

Формування ефективної системи виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях полягає в утвердженні таких механізмів, які забезпечували б результативність управлінських рішень, розмежування і балансування повноважень та відповідальності різних рівнів влади й місцевого самоврядування у сфері надання державних та громадських послуг. Важливим етапом в даному напрямку є делегування управлінських функцій згори донизу і всебічний розвиток місцевого самоврядування. Подальше зміцнення і вдосконалення механізму взаємодії органів влади в Україні вимагають вирішення назрілих проблем: створення оптимальної організаційної структури, забезпечення правового і нормативно – законодавчого регулювання та чіткого розмежування функцій в рамках наданих повноважень.

При нормативному закріпленні конституційних положень територіальної організації влади суттєве місце відведене саме проблемам взаємовідносин місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Насамперед п.6 та п.7 статті 119 Конституції України покладають на місцеві органи виконавчої влади забезпечення організації взаємодії з органами місцевого самоврядування та реалізації делегованих відповідними радами владних повноважень.

Кельменецькій районній державній адміністрації вдалося, відповідно до вимог Конституції України, Законів України «Про місцеві державні адміністрації» та «Про місцеве самоврядування в Україні», налагодити тісну співпрацю з органами місцевого самоврядування.

Виходячи з того, що повноваження органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування переплітаються, районна державна адміністрація будує свою роботу з районною

радою на основі взаєморозуміння, підтримки та співробітництва.

З метою недопущення дублювання в ході проведення організаційних заходів проводиться їх постійне координування із заступником голови, керуючим справами та апаратом районної ради.

Створено консультативно-дорадчий орган – постійнодіючу нараду за участю голови райдержадміністрації, його заступників, до складу якого також входять селищний та сільські голови. Засідання проводяться один раз на місяць. За їх наслідком видаються доручення голови райдержадміністрації, виконання яких контролюється і аналізується сектором контролю апарату.

Голова районної державної адміністрації входить до складу колегії районної ради, а голова ради – до складу колегії райдержадміністрації.

Матеріали, які вносяться райдержадміністрацією на розгляд ради, її постійних комісій,

попередньо розглядаються за участю депутатів, селищного та сільських голів.

У районі проводяться дні селищної та сільських рад. За їх підсумками приймаються розпорядження голови райдержадміністрації «Про перелік критичних зауважень і пропозицій, висловлених під час проведення дня селищної та сільських рад». Критичні зауваження і пропозиції доводяться до конкретних виконавців (керівників управлінь, відділів райдержадміністрації, підприємств, установ, організацій, районних служб), які інформують райдержадміністрацію про наслідки їх виконання.

Спільно з районною радою розглядається і формується кадровий резерв керівників суб'єктів господарської діяльності району, вирішується питання ротації кадрів.

Проводяться навчання селищного та сільських голів, секретарів рад району, семінари-практикуми на базі селищної, сільських рад. Стало практикою організовувати семінари-практикуми з новообраними сільськими головами та секретарями сільських рад, які працюють перше скликання або обрані недавно, під час яких новообрані голови та секретарі вивчають організацію роботи ради та її органів, форми і методи роботи по підготовці сесій, роботу виконавчого комітету по реалізації власних повноважень та делегованих державою, практику підготовки і проведення засідань виконкому, організацію контролю за виконанням прийнятих рішень, веденню діловодства в сільській раді та інше.

Значна увага приділяється узагальненню та поширенню набутого місцевими радами передового досвіду. Зокрема, узагальнено досвід Бабинської сільської ради по реалізації повноважень, делегованих державою у сфері культури «У творчому пошуку», Росошанівської сільської ради – у сфері охорони здоров'я «На варті здоров'я», Івановецької сільської ради – «В полі зору виконкому».

В районі практикується щорічне підведення підсумків роботи селищної та сільських рад з усіх напрямків їх діяльності.

Між селищною та сільськими радами, їх виконавчими комітетами, районною радою та райдержадміністрацією складена угода, згідно якої працівникам управлінь, відділів, служби

і секторів райдержадміністрації надано право здійснювати аналіз стану реалізації самоврядних повноважень виконками селищної та сільських рад і за його результатами підводити підсумки їхньої роботи з виставленням рейтингових показників.

Спільним розпорядженням голів районної державної адміністрації та районної ради за підсумками роботи селищна і сільські ради, які зайняли I місце – нагороджуються Дипломом I ступеня районної державної адміністрації та районної ради і грошовою премією в сумі 3500 гривень, II місце – Дипломом II ступеня і грошовою премією в сумі 3000 гривень, III місце – Дипломом III ступеня і грошовою премією в сумі 2500 гривень.

З метою забезпечення організації та проведення окремих заходів, приймаються спільні розпорядження голів райдержадміністрації та районної ради.

Заохочення окремих працівників з нагоди професійних свят, ювілеїв також здійснюються згідно прийнятих спільних розпоряджень.

Інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення району проводиться за участю працівників райдержадміністрації, районної ради та депутатів.

За участю обох керівників проводяться зустрічі з працівниками районної газети «Рідне слово», районного радіомовлення, керівниками політичних та громадських організацій, в ході яких обговорюються проблемні питання соціально-економічного розвитку району та узгоджуються спільні дії щодо послаблення соціальної напруги.

Завдяки спільним зусиллям керівництва районної державної адміністрації та органів місцевого самоврядування соціально-економічна та суспільно-політична ситуація в районі передбачувана та керована.

Для забезпечення належного розгляду питань, що належать до компетенції районної державної адміністрації розпорядженнями голови райдержадміністрації утворено Колегію райдержадміністрації.

На засідання Колегії запрошуються керівники підприємств, установ та організацій. Постійну участь в її засіданнях приймають селищний та сільські голови, керівники силових

структур та представники засобів масової інформації району.

План та порядок денний засідання колегії формується за безпосередніми пропозиціями управлінь, відділів, служби, секторів райдержадміністрації, селищного та сільських голів.

За 9 місяців 2010 року відбулося 4 даних засідань, на яких розглянуто 14 питань, що стосувались в основному соціально-економічного розвитку, агропромислового комплексу, житлово-комунального господарства тощо.

Однією з ефективних форм роботи на місцях є спільні робочі поїздки в населені пункти району голови райдержадміністрації та керівників її структурних підрозділів. Це дає можливість вивчати соціально-економічну та суспільно-політичну ситуацію, основні проблеми жителів сіл району безпосередньо на місцях, прискорити вирішення проблемних питань. З даною метою також запроваджено виїзні відкриті прийоми громадян в населених пунктах району керівництвом райдержадміністрації.

Для надання практичної допомоги виконавцям місцевих рад з питань організації їх діяльності та контролю за дотриманням вимог чинного законодавства, відповідальні працівники райдержадміністрації закріплені за виконавчими комітетами рад селища, сіл району. Райдержадміністрацією щомісячно склада-

ється графік проведення засідань виконкомів та їх відвідування спеціалістами управлінь та відділів райдержадміністрації, в залежності від питань, які виносяться на розгляд. Присутні на засіданнях заповнюють довідки встановленої форми, які узагальнюються, окремі, що потребують детального вивчення, виносяться для обговорення на семінари-наради.

Таким чином, ефективна взаємодія органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування дає можливість регулювати економічні процеси на відповідних територіях, погоджувати економічні приватні інтереси, інтереси окремих громад, територій з державними інтересами, а у випадку виявлення протиріч – шукати взаємовигідні шляхи, методи і форми їх усунення.

Як свідчить досвід, без ефективної взаємодії органів державної виконавчої влади і місцевого самоврядування складно вирішувати соціальні проблеми, що у теперішній ситуації є вкрай актуальним.

Отже, такий підхід до функціонування органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування є запорукою гармонійного розвитку громадянина як особистості, гармонійного розвитку території, є запорукою побудови демократичної, соціальної, правової держави.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

«Інститути громадянського суспільства у розбудові демократичної України»

25 вересня 2010 року у навчально-виховному комплексі «Перлини Гуцульщини» (с. Підзахаричі, Путильський р-н) відбувся круглий стіл «Вплив консолідації та співпраці між інститутами громадянського суспільства щодо підвищення ефективності їх діяльності, спроможності, компетенції».

Організаторами заходу виступили: Чернівецьке обласне громадське молодіжне екологічне об'єднання «Буквиця», обласний координатор проекту ПРООН у Чернівецькій області «Місцевий розвиток орієнтований на громаду» та Чернівецький регіональний Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади за підтримки ресурсного центру ГУРТ та проекту UNITER «Об'єднуємося заради

реформ».

На засіданні круглого столу під головуванням Марини Коняк, Сергія Гакмана та Ігоря Баб'юка обговорювалися питання щодо започаткування дискусії в регіоні серед місцевих інститутів громадянського суспільства щодо важливості організаційного розвитку; сприяння налагодженню якісно нових каналів співпраці та розбудові інформаційних зв'язків між представниками НУО, влади та бізнесу, а також напрацювання інноваційних пропозицій щодо посилення ефективності з організаційного розвитку. Відбулася презентація успішних практик організаційного розвитку місцевих громадських організацій та обмін набутим досвідом.

Аркадій МУНТЯНУ,

*начальник Управління державної служби
Головдержслужби України у Чернівецькій
області*

ПРО СТРАТЕГІЮ ДЕРЖАВНОЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Як свідчить історична практика, формування ефективної державної кадрової політики є досить складним процесом. Він включає в себе послідовне здійснення низки науково-дослідних, організаційно-управлінських, політичних та законодавчих дій. Кадри є найбільш стабільним соціальним елементом суспільства й держави, носієм їх традицій та досвіду. Саме кадри зберігають ці якості навіть під час соціально-економічних та суспільно-політичних змін.

В сучасній Україні спостерігається низка негативних тенденцій, які суттєво впливають на ефективність кадрової політики. Це насамперед старіння населення, бідність, міграція кваліфікованої робочої сили за кордон, деформації у сфері зайнятості, що посилюються системними проблемами державного управління. Така ситуація викликає нагальну потребу формування державної кадрової політики на нових засадах відповідно до вимог часу.

Серед проблем, що накопичились в кадрових питаннях України слід відзначити такі:

— радянська система підготовки, “селекції” кадрів зруйнована, а нова за 19 років практично не створена. Через що, зокрема в державному управлінні та місцевому самоврядуванні кадровий корпус не відповідає вимогам тих процесів змін, які відбуваються у державі;

— відсутність стратегічного спрямування підготовки персоналу відповідно до потреб суспільства, яке передбачає кваліфіковане здійснення прогнозування, планування, постійне оцінювання ситуації з персоналом у країні і як наслідок “перекіс” у підготовці кадрів, зокрема спостерігається істотне скорочення чисельності осіб, зайнятих у сільському господарстві, промисловості, й одночасне збільшення чисельності персоналу у гуманітарній сфері;

— відсутність цілеспрямованої кадрової політики по залученню спеціалістів у регіони

(сільську місцевість), як приклад, надлишок медичних працівників у великих містах і дефіцит у сільській місцевості;

— невідповідність державної кадрової політики вимогам трансформаційних процесів у державі (значна частина наявного кадрового корпусу не готова до роботи в умовах сьогодення і на перспективу, насамперед з огляду на нездатність аналізувати, розробляти, відстоювати, реалізовувати, вчасно коригувати управлінські рішення. Це в більшій мірі стосується кадрової політики в державному управлінні.

— невпорядкованість, слабка функціональна визначеність структур по роботі з персоналом, недостатня кваліфікація персоналу кадрових служб, що веде до неефективності, неузгодженості підходів у кадровому менеджменті на всіх рівнях;

— недостатнє застосування результатів наукових досліджень при виробленні та реалізації державної кадрової політики: наукове підґрунтя має бути постійним, динамічним, невід’ємним процесом здійснення державного управління, зокрема у сфері кадрової політики;

— наявність розриву, певного професійного вакууму між поколіннями кадрового корпусу державного управління: молодому поколінню, яке формується в умовах незалежної держави, властиві здоровий прагматизм, амбітність, не-

стандартність мислення, водночас бракує досвіду, який має старше покоління управлінців.

Тому розробка науково обґрунтованої державної кадрової політики стала нагальною потребою українського суспільства, однією із найважливіших передумов зміцнення держави.

Необхідним етапом формування державної кадрової політики є розробка її стратегії, як системи висхідних опорних позицій та провідних ідей, що розкривають наукові засади найбільш ефективних підходів держави до вирішення кадрових проблем у сучасних умовах і на перспективу, що визначають завдання та пріоритети державного впливу на формування, розвиток і раціональне використання кадрового потенціалу України. Структура, елементи, принципи державної кадрової політики та орієнтири на певний результат повинні відображатись у стратегії державної кадрової політики України.

Розробка такої стратегії повинна ґрунтуватись на критичному аналізі вітчизняного та зарубіжного досвіду, врахуванні його уроків, глибокому вивченні сучасної кадрової ситуації та стану кадрового корпусу, виявленні потреб його якісного поліпшення та професійного розвитку. Кадрова політика повинна враховувати потреби і сучасного стану держави, і майбутнього.

На основі уроків минулого та аналізу реалій сьогодення стратегія повинна виявити і негативні тенденції в розвитку кадрового корпусу, що складаються сьогодні, запропонувати науково обґрунтовані шляхи та засоби їх подолання. Перш за все необхідно передбачити шляхи та механізми протидії новій монополізації кадрової діяльності з боку держави. Слід звернути увагу на можливі небажані наслідки практики тривалого використання «командного принципу» для формування керівних кадрів, політичної заангажованості та особистої вірності працівників окремому лідеру, що може негативно відбитися на професіоналізмі та інноваційності дій управлінських кадрів. Слід закріпити в державній кадровій політиці ідею альтернативності у відборі на найвищі посади, недопущення «незмінності першого керівника».

Для вироблення ефективної стратегії державної кадрової політики необхідно в першу чергу зафіксувати в державі і зробити їх незмінними основні цілі в політичній, економічній, соціальній сферах з тим, щоб кадрова політика вже виступила в ролі інструмента для досягнення цих цілей. Перед тим як формувати кадри і ставити їм завдання потрібно бачити мету, яку ми хочемо досягти з допомогою цих кадрів.

Метою державної кадрової політики повинно бути сприяння оптимальному використанню трудових ресурсів країни для реалізації національних інтересів із врахуванням наявних потреб економіки, розвитку регіонів та світових тенденцій для забезпечення конкурентоспроможності держави на міжнародній арені; створення умов для забезпечення реалізації права громадян на працю, відпочинок та соціальний захист, закріплені Конституцією України.

Отже, перш ніж визначити шляхи та засоби вирішення конкретних кадрових проблем, важливо визначити засади та концептуальні позиції державної кадрової політики, її місце і роль у державній діяльності, суб'єкти та об'єкти кадрової політики, специфіку їх взаємодії тощо.

Певні спроби формування ефективної державної кадрової політики здійснювались протягом всього періоду незалежності України, однак вони поки що не дали бажаного результату.

Останньою такою спробою є розробка Стратегії державної кадрової політики України, яку можна вважати програмним документом країни.

Цей документ розроблений на виконання доручення Президента України. При його підготовці враховано попередні напрацювання Національної академії державного управління при Президентові України, а також власний досвід Голодержслужби України. З метою розгляду проекту Стратегії державної кадрової політики Прем'єр-міністром України створено Міжвідомчу робочу групу з підготовки матеріалів. Зокрема, 28 травня 2010 року відбулося її перше засідання, на якому було затверджено Програму проведення аналізу стану реалізації

державної кадрової політики в центральних та місцевих органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, погоджено склад відповідних робочих груп з проведення зазначеного аналізу, а також обговорені питання подальшої роботи над проектом зазначеної Стратегії.

Указом Президента України від 12 серпня 2010 року № 806 «Про першочергові заходи щодо вдосконалення формування та реалізації державної кадрової політики» доручено організувати громадське обговорення проекту Стратегії.

Саме таке громадське обговорення і стало основною тематикою цьогорічної серпневої наради «Реалізація державної кадрової політики та кадрове забезпечення органів влади: завдання, стратегії, перспективи» у Головдержслужбі України. Робота над вдосконаленням проекту Стратегії продовжилась і у ході Рішельєвських академічних читань «Модернізація державного управління, державної служби і кадрової політики», які відбулися 15 – 17 вересня 2010 р. у м. Одеса.

Управління державної служби Головдержслужби України у Чернівецькій області також активно долучилося до громадського обговорення проекту Стратегії, зокрема, під час проведення круглого столу «Стратегія розвитку державної кадрової політики: перспективи реалізації», організованого спільно з Чернівецьким регіональним ЦППК. Учасниками круглого столу були представники органів державної влади, місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, науковці. Відбулася предметна дискусія щодо проекту Стратегії державної кадрової політики України, висловлено низку пропозицій з удосконалення її розділів та основних положень. Про аспекти проекту Стратегії йшлося також у ході нещодавньої робочої зустрічі керівництва Управління державної служби Головдержслужби України в Чернівецькій області з керівництвом Управління державної служби Головдержслужби України в Івано-Франківській області.

Є впевненість, що розроблений документ закладе стратегічний курс на розв'язання проблем кадрового забезпечення не лише державного управління, а й промисловості, агропро-

мислового комплексу, соціокультурної сфери тощо і сприятиме наближенню країни до європейських стандартів урядування.

Проект Стратегії державної кадрової політики України складається з 8 розділів, які охоплюють питання кадрової політики у державному управлінні, в економічній, соціальній, гуманітарній, науковій сферах, а також питання гендерної політики. Кожен розділ висвітлює характерні проблеми кадрової політики, головну мету, основні цілі та першочергові кроки в напрямку їх досягнення.

Через реалізацію Стратегії державної кадрової політики планується розв'язати низку ключових питань:

- удосконалення нормативно-правової бази управління людськими ресурсами у всіх сферах суспільного життя, зокрема удосконалення правового поля для раціонального використання людських ресурсів держави, створення дієвих механізмів гарантування громадянам їх права на працю, яку вони вільно обирають та на яку погоджуються;

- стратегічне спрямування підготовки персоналу відповідно до суспільних потреб;

- удосконалення роботи підрозділів з управління персоналом державних органів, підприємств, установ і організацій саме як рушійної сили щодо управління персоналом;

- застосування результатів наукових досліджень при виробленні та реалізації державної кадрової політики.

Зазначена Стратегія визначатиме суспільно-політичні й соціально-економічні передумови посилення ролі держави в регулюванні державної кадрової політики, її принципи, цілі, функції, специфічні складові, суб'єкти та механізми, приділяючи увагу ціннісним орієнтирам та соціальному партнерству і діалогу в питаннях формування та реалізації державної кадрової політики, а також особливостям забезпечення персоналом державного управління.

Важливою умовою ефективних змін державної кадрової політики в Україні повинна стати саме реалізація її Стратегії. Тільки за цих умов документ перестане носити суто декларативний характер і трансформується в конкретні дії, що призведуть до позитивних результатів.

Ігор БОГАТИРЕЦЬ,

в.о. начальника контрольно-ревізійного управління у Чернівецькій області

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДОТРИМАННЯМ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Верховною Радою України 8 липня 2010 року прийнято нову редакцію Бюджетного кодексу України, яка потребує ретельного вивчення його положень, норм інших правових актів, до яких у зв'язку із цим внесено відповідні зміни.

Нова редакція Бюджетного кодексу України передбачає запровадження середньострокового планування, розширення сфери застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі, удосконалення управління борговою політикою, виключне направлення надпланових доходів державного бюджету на реалізацію пріоритетних інвестиційних програм і здійснення заходів, пов'язаних з проведенням соціальних реформ, вдосконалення системи державного фінансового контролю за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів, посилення відповідальності учасників бюджетного процесу.

Для реалізації та правового врегулювання, наприклад, відповідальності за порушення бюджетного законодавства у кодексі визначено 40 видів таких порушень та 8 заходів впливу на порушників.

Запровадження та дотримання вимог Бюджетного кодексу є надзвичайно важливим питанням, що потребує ретельного вивчення та постійного контролю.

Разом з тим, поряд із новим кодексом прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Бюджетного кодексу України» (далі – Закон), який вносить зміни до 27 нормативних актів і вступає в силу одночасно з

Бюджетним кодексом – 01.01.2011 року. Серед внесених змін варто звернути увагу на наступні.

Так, Законом вносяться зміни до деяких статей Господарського кодексу України. Зокрема, статтю 67 доповнено частиною четвертою такого змісту:

«4. Державні підприємства, у тому числі господарські товариства (крім банків), у статутному фонді яких державі належить 50 та більше відсотків акцій (часток, паїв), здійснюють залучення внутрішніх довгострокових (більше одного року) та зовнішніх кредитів (позик), надають гарантії або є поручителями за такими зобов'язаннями за погодженням з Міністерством фінансів України, здійснюють залучення внутрішніх короткострокових (до одного року) кредитів (позик), надають гарантії або є поручителями за такими зобов'язаннями – за погодженням з органом виконавчої влади, який здійснює функції управління державною власністю. Порядок таких погоджень встановлюється Кабінетом Міністрів України».

Важливі зміни внесені до частини третьої статті 86 Господарського кодексу України, перше речення якої викладено в такій редакції:

«3. Забороняється використовувати для формування статутного (складеного) капіталу товариства бюджетні кошти, кошти, одержані

в кредит та під заставу, векселі, майно державних (комунальних) підприємств, яке відповідно до закону (рішення органу місцевого самоврядування) не підлягає приватизації, та майно, що перебуває в оперативному управлінні бюджетних установ, якщо інше не передбачено законом».

Аналогічні положення передбачені в частині 3 статті 13 Закону України «Про господарські товариства».

Варто також звернути увагу, що статтю 1191 Цивільного кодексу України доповнено новою частиною такого змісту:

«4. Держава, Автономна Республіка Крим, територіальні громади, відшкодувавши шкоду, завдану посадовою, службовою особою внаслідок незаконно прийнятих рішень, дій чи бездіяльності відповідно органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, мають право зворотної вимоги до винної особи у розмірі виплаченого відшкодування (крім відшкодування виплат, пов'язаних із трудовими відносинами та відшкодуванням моральної шкоди)».

Внесено зміни до статей 63, 64, 65, 67, 70, прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо компетенції органів місцевого самоврядування в частині здійснення бюджетних повноважень та регулювання бюджетних відносин.

Законом також визнається таким, що втратив чинність, Закон України «Про міжбюджетні відносини між районним бюджетом та бюджетами територіальних громад сіл, селищ, міст та їх об'єднань».

Відповідно до нової редакції статті 209 Земельного кодексу України відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва здійснюється в порядку, визначеному Бюджетним кодексом України.

Слід відмітити також зміни, внесені до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

В частину 4 статті 6 цього Закону внесено зміни, згідно яких порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності про виконання бюджетів та госпрозрахункових

операцій бюджетних установ установлюється Державним казначейством України відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку за погодженням з Міністерством фінансів України.

В частині 4 статті 8 цього ж Закону, згідно якої для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство самостійно обирає форми його організації, зокрема, самостійне ведення бухгалтерського обліку та складання звітності безпосередньо власником або керівником підприємства, передбачено, що ця форма організації бухгалтерського обліку не може застосовуватися в бюджетних установах. Завдання та функціональні обов'язки бухгалтерських служб, повноваження керівника бухгалтерської служби у бюджетних установах визначаються Кабінетом Міністрів України.

Щодо відповідальності за порушення бюджетного законодавства вносяться зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме викладено в новій редакції статтю 164-12 «Порушення бюджетного законодавства».

Нова редакція цієї статті містить більш розширений та уточнений перелік порушень з бюджетними коштами і передбачає настання адміністративної відповідальності за такі дії:

- включення недостовірних даних до бюджетних запитів, що призвело до затвердження необґрунтованих бюджетних призначень або необґрунтованих бюджетних асигнувань;
- порушення вимог Бюджетного кодексу України при здійсненні попередньої оплати за товари, роботи та послуги за рахунок бюджетних коштів, а також порушення порядку і термінів здійснення такої оплати;
- здійснення платежів за рахунок бюджетних коштів без реєстрації бюджетних зобов'язань, за відсутності підтвердних документів чи при включенні до платіжних документів недостовірної інформації, а також безпідставна відмова у проведенні платежу органами Державного казначейства України;
- порушення вимог Бюджетного кодексу України при здійсненні витрат державного бюджету (місцевого бюджету) у разі несвоєчасного набрання чинності законом про Державний бюджет України (несвоєчасного прийняття рі-

шення про місцевий бюджет) на відповідний рік.

- взяття зобов'язань без відповідних бюджетних асигнувань або з перевищенням повноважень, встановлених Бюджетним кодексом України чи законом про Державний бюджет України на відповідний рік;

- включення до складу спеціального фонду бюджету надходжень з джерел, не віднесених до таких Бюджетним кодексом України чи законом про Державний бюджет України на відповідний рік;

- зарахування доходів бюджету на будь-які рахунки, крім єдиного казначейського рахунку (за винятком коштів, що отримуються установами України, які функціонують за кордоном), а також акумулювання їх на рахунках органів, що контролюють справляння надходжень бюджету;

- зарахування доходів бюджету до іншого, ніж визначено Бюджетним кодексом України чи законом про Державний бюджет України на відповідний рік, бюджету, в тому числі внаслідок здійснення поділу податків і зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів між бюджетами з порушенням визначених розмірів;

- здійснення державних (місцевих) запозичень, надання державних (місцевих) гарантій з порушенням вимог Бюджетного кодексу України; прийняття рішень, що призвели до перевищення граничних обсягів державного (місцевого) боргу чи граничних обсягів надання державних (місцевих) гарантій;

- розміщення тимчасово вільних коштів бюджету з порушенням вимог Бюджетного кодексу України; створення позабюджетних фондів, порушення вимог Бюджетного кодексу України щодо відкриття позабюджетних рахунків для розміщення бюджетних коштів;

- надання кредитів з бюджету чи повернення кредитів до бюджету з порушенням вимог Бюджетного кодексу України та/або встановлених умов кредитування бюджету;

- здійснення бюджетними установами запозичень у будь-якій формі або надання бюджетними установами юридичним чи фізичним особам кредитів з бюджету всупереч Бюджетному кодексу України;

- порушення вимог Бюджетного кодексу України щодо виділення коштів з резервного фонду бюджету;

- здійснення видатків, кредитування місцевого бюджету, які відповідно до Бюджетного кодексу України мають проводитися з іншого бюджету;

- здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням всупереч Бюджетному кодексу України чи закону про Державний бюджет України на відповідний рік;

- здійснення видатків на утримання бюджетної установи одночасно з різних бюджетів всупереч Бюджетному кодексу України чи закону про Державний бюджет України на відповідний рік.

За нецільове використання бюджетних коштів адміністративна відповідальність передбачена в частині 5 статті 164-12 нової редакції. Крім того, нова редакція статті містить такий склад правопорушення, як видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону.

При цьому варто зазначити, що мінімальний та максимальний розміри штрафів, передбачених статтею 164-12 КУпАП в новій редакції, не змінилися.

Також Законом вносяться зміни до Кримінального кодексу України, зокрема в новій редакції викладаються статті 210 „Порушення законодавства про бюджетну систему України” та 211 „Видання нормативно-правових або розпорядчих актів, які змінюють доходи і видатки бюджету всупереч встановленому законом порядку”.

Процес приведення нормативних та правових актів у відповідність до вимог Бюджетного кодексу України, а наразі і до Конституції України, продовжується. Тому враховуючи викладене вище, всім учасникам бюджетного процесу, керівникам та фахівцям бюджетних установ області, органів місцевого самоврядування необхідно приділити належну увагу вивченню внесених до законодавства змін з метою уникнення у повсякденній роботі порушень з вказаних питань.

Володимир ГРЕБЕНЩИКОВ,

начальник відділу освіти Путильської районної державної адміністрації

ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УМОВАХ ГІРСЬКОГО РАЙОНУ

Демократизація освіти – гасло, яке останнім часом використовується і як привід (інструмент?) мітингових спекуляцій, і як лакриматор багатоголосих сто-гонів про знедолену освіту та освітян. Острах копнути глибше зводить теоретиків цього питання в одне русло – широке, рівне, гладке, але досі практично ніде в Україні не реалізоване – державно-громадського управління. Якщо вдуматись у суть – то чи життєздатний такий гібрид? Адже й зараз громадський контроль за школою має місце, і суспільний вплив – прямо чи опосередковано – на освітян здійснюється, та чи завжди він прогресивний? Чи не забагато батьків, які хочуть – і, що найгірше, можуть! – впливати і на директора, і на вчителя, вважаючи, що, породивши дитину, вони автоматично знають все про виховання та навчання?

Та досить риторики. Керує той, хто платить. Зрозуміло, що платять громадяни – податками. Але, якщо ми вже змушені довірити свої гроші державі, делегувавши їй підготовку педагогічних кадрів, утримання закладів освіти та всієї освітянської надбудови, то, може, варто довірити управління і школою, і освітою фахівцям? А контролювати їх – завжди будь-ласка! Адже краще, ніж в освіті, ми розбираємось лише у футболі...

Гарні рішення – прості. Декларовані Законами України «Про загальну середню освіту» та «Про освіту» норми щодо юридичної, економічної, фінансово-господарської самостійності та самоврядності установ освіти з 02.01.2003 року реалізовані в нашому Путильському районі. Результат – школа перестала бути «псевдоподією» відділу освіти. Директор, розпоряджаючись виділеними в межах фінансування коштами, маючи для цього шкільного бухгалтера, став справжнім газдою. Однак, позбувшись дрібної опіки, керівники шкіл не тільки здобули свободу творчості, але й звалили на свої плечі величезний тягар відповідальності за свої

рішення – вже не сховаєшся за широкі плечі відділу освіти, і виправдання на кшталт «не дали грошей» залишились в минулому. Більшість директорів – адже ця новація в районі запроваджена саме з їхньої ініціативи і на їхнє настирливе клопотання – вирости і як керівники, і в своїх очах та в очах спільноти. Правда, не всі... Дехто зла-мався під цим тягарем.

Яка ж тоді роль відділу освіти і його начальника? Керівництво на іншому – складнішому – рівні, координація дій по реалізації освітньої політики, та чи мало справ можна переробити, якщо не тратити час на розподіл віників, фарби, віконного скла і т.д.!

Зустрічав у літературі, що фінансову самостійність мають декілька шкіл на Черкащині, установи Деснянського району м. Києва. Радує, що й інші київські школи з цього року почнуть самостійно розпоряджатись комунальними видатками. Це ще один крок до Європейської системи організації освіти, ще одне свідчення поширення паростків демократії на освітянських теренах.

Інше гасло – «Рівний доступ до якісної

освіти» – теж часто забалакується і заорганізовується навколо «якісної», зводячи «доступ» тільки до проблеми шкільного автобуса.

Географія рулить – в умовах нашого району шкільні автобуси, навіть коли ми ще отримуємо довгоочікувані 6 одиниць, вирішать проблему підвозу лише на 70 відсотків – дуже вже багато гірських присілків (де сім'ї, як правило, багатодітні) – знаходяться поза межами транспортної доступності, на віддалі 5-17 кілометрів від школи. І єдиним в наших умовах шляхом забезпечення дітей доступом до освіти є організація пришкільних інтернатів. Вже десятки років діти горян долають великі віддалі чи пішки, чи на конях не щодня, а лише двічі на тиждень – в понеділок зранку і в п'ятницю після уроків. Весь робочий тиждень вони – а це 174 учні при восьми установах – перебувають в школі та інтернаті, де їх забезпечують харчуванням, доглядом, наглядом, опікою. Таким чином, діти отримують шкільну освіту і не втрачають зв'язку з сім'єю, не поривається духовна єдність поколінь, сімейне виховання поєднується з суспільним.

Однак – і триразове харчування, і вихователь після уроків, і няня вночі, і прала та кухар – все це витрати з того ж таки бюджету школи, який формується з отриманих за формульним (на одного учня) розрахунком, і в цю формулу не включено поправки на пришкільні інтернати. Останні роки ми звертались в усі інстанції – аж до Кабінету Міністрів – і отримували лише поради «фінансувати з місцевого бюджету». Фінансуємо – ущемляючи інтереси інших дітей, інших установ. А це не багато, не мало – приблизно один мільйон сто тисяч гривень на рік, які можна було б витратити і на нові автобуси, і на навчальне обладнання...

Коштів завжди мало, і компенсуємо їхню нестачу раціональним використанням того, що є. Наприклад, роками в школах району де жевріли, а де й палали творчістю гуртки, в яких юні обдарування відточували свої таланти, опановували мистецтво й ремесла. Проте, розподіл гурткових годин за

залишковим принципом, а також «залишковий» контроль та методична допомога з боку адміністрації школи призводили до того, що керівниками гуртків подекуди ставали випадкові люди, без творчого вогника, і позашкільля потихеньку пліснявіло, тліло, згасало... До 2006 року, коли рішенням Путильської районної ради шкільні гуртки (і учні, і керівники, і фінанси), були передані на баланс реорганізованого Путильського районного центру дитячої та юнацької творчості. І результати не забарились – випадкові керівники гуртків відсіялись, і оновлені гуртки – під орудою захоплених, творчих педагогів, під проводом не менш творчих керівника та методистів центру Дутчак О.В., Монархи К.М., Синиці С.М., Первісник Т.Ю., Майєр І.П. та інших – запрацювали на повну потужність, таланти засяяли – і на районному, і на обласному, і на Всеук-раїнському рівнях, юні митці Путильщини в 2007-2010 роках успішно виступали і в Криму, і в Румунії, і в Польщі, і в Болгарії.

Життя підтвердило правильність управлінського рішення. Та й колегія Міністерства освіти і науки України відзначила 27.11.2008 року, що «заслужовує на увагу» аналогічний досвід Кіровоградщини. Ідея носилась в повітрі – адже концентрація гурткових годин в позашкільному навчальному закладі забезпечує здобуття позашкільної освіти за місцем навчання з необхідним методичним супроводом відповідно до вимог нормативно-правових актів у сфері позашкільної освіти.

За схожою – дифузною – схемою організована робота і Путильської районної дитячо-юнацької школи. Майже триста дітей займаються в секціях за п'ятьма напрямками в восьми (поки що) населених пунктах. Тобто – поряд з місцем проживання, навчання, в рідному спортивному залі – без витрати часу і коштів на поїздки до райцентру. Ефективніше використовуються спортивні зали і обладнання – в позаурочний час, не даремно опалюються приміщення.

Згадані новації – без претензій на авторство чи пріоритет – надають певних характерних рис освіті нашого району, до-

зволяють реально демократизувати таку консервативну, зарегульовану, але разом з тим і таку стійку відкриту систему, як освітня галузь. Хоч район і специфічний, але і проблеми, і їхні причини типові для всієї галузі. Вони чітко сформульовані в Програмі економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентноспроможна економіка, ефективна держава», в розділі «Реформа системи освіти». Ця Програма утвердила нас у переко-

наності, що ми на правильному шляху – адже для досягнення важливої, але цілком реальної, мети – інтеграції системи української освіти в єдиний європейський простір – наш маленький гірський район вже зробив перші, такі необхідні, хоч і важкі, кроки і загальноосвітні школи отримали самостійність у розпорядженні фінансовими ресурсами; діти з найвіддаленішим куточків району забезпечені доступом до освіти; позашкільля йде до дітей, а не навпаки.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

«Модернізація державного управління, державної служби і кадрова політика»

В Одесі відбулися щорічні Рішельєвські академічні читання «Модернізація державного управління, державної служби і кадрова політика», які проходили за участю посольства Франції в Україні з ініціативи Голодержслужби. Одним з головних питань, які розглядалися в ході читань, став Проект Національної Стратегії державної кадрової політики, повідомляє кореспондент УКРІНФОРМУ.

«Президент України поставив завдання підготувати Національну Стратегію державної кадрової служби, як одне з головних завдань, які стоять перед країною, - говорить начальник Голодержслужби Тимофій Мотренко. - Це пов'язано з тим, що останнім часом у нас впала якість професійного потенціалу країни. Насамперед, це пов'язано з якістю освіти: ми бачимо падіння професійної готовності випускників».

Начальник Голодержслужби нагадав про те, що трудова міграція також не на користь

Україні. За його словами, щороку більш як 60 тис. осіб виїжджають з країни назавжди. Все це і спонукало Президента дати доручення написати Стратегію державної кадрової політики.

«Стратегія розрахована на 2011-2020 рр. Її основна ідея - створення сучасного якісного людського ресурсу для досягнення значущих цілей, поставлених перед суспільством. Головна мета - бути через 10 років у 20-ці розвинених держав світу. Сьогодні ми на 38 місці. Ми розділили стратегію на підготовку для державного управління, в економічній сфері, в агропромисловому комплексі, в соціально-гуманітарній сфері, для бізнесу, гендерної політики і соціального діалогу», - підсумував Т.Мотренко.

Нагадаємо, щорічні Рішельєвські академічні читання було започатковано в 2009 р. як Всеукраїнські громадські слухання з питань політико-правового забезпечення державної служби і служби в органах місцевого самоврядування. Ця ініціатива Голодержслужби була підтримана Кабінетом Міністрів.

Проект Стратегії державної кадрової політики було представлено 24 червня 2010 р. на засіданні Ради регіонів при Президентіві України. Указом Президента України від 12 серпня 2010 р. «Про першочергові заходи щодо вдосконалення формування і реалізації державної кадрової політики» доручено організувати громадське обговорення проекту Стратегії.

Юрій НИКИФОРЯК,

голова Вижницької районної ради

РАДИ ВИЖНИЧЧИНИ П'ЯТОГО СКЛИКАННЯ: ДЛЯ ЛЮДЕЙ І СЕРЕД ЛЮДЕЙ

Сприяння розвитку громадянського суспільства є однією з найважливіших умов становлення України як демократичної, правової і соціальної держави. Це насамперед передбачає налагодження ефективної діяльності органів місцевого самоврядування, їх тісної взаємодії з виконавчою владою, інститутами громадянського суспільства, що повинна базуватися на партнерстві, взаємозацікавленості у досягненні цілей, пов'язаних з процесом демократизації усіх сфер управління і суспільного життя, соціально-економічним і духовним прогресом, всебічним забезпеченням захисту прав і свобод людини та громадянина. Саме це стало пріоритетом в роботі районної, міської, селищної і сільських рад Вижниччини.

Районна рада V скликання обрана в 2006 році у складі 50 депутатів від 5 політичних партій і виборчих блоків, до міських рад обрано 56, до селищної і сільських рад – 271 депутат. А це гармонійний сплав людей принципових, з високою професій-

го розвитку району, сформувалися як єдина команда однодумців, колег, партнерів, друзів незалежно від політичних уподобань.

Районна рада постійно працювала над головним стратегічним завданням - побудувати роботу депутатського корпусу таким чином, щоб колегіальний самоврядний орган став дійсно тим органом представницької влади, який має реальні ефективні важелі впливу на процеси, що відбуваються в районі, щоб фахівці, які зібрались у сесійній залі, мали можливість повністю реалізувати свій потенціал, - тим самим зробивши свій вклад у відродження престижу Вижницького краю, згуртувати спільною ідеєю людей, у яких різні політичні симпатії, але єдина ціль — поліпшення якості життя мешканців місцевих територіальних громад району загалом і кожного її жителя зокрема.

Вирізняється якістю і професійною кваліфікацією кадрова забезпеченість виконавчого апарату райради та депутатського корпусу, оскільки в одній команді працюють і фахівці з вищою освітою, і директори підприємств, установ, і управлінці, і ветерани праці, і підприємці, і педагоги, лікарі, аграрії...

Плідна робота Вижницької районної

районна рада V скликання

ною підготовкою, активною громадською позицією, хоча депутатському корпусу випало працювати в умовах як політичної, так і економічної нестабільності в державі. Сьогодні, можна впевнено констатувати: районна рада відбулася, вона працює як цілісний системний механізм. Депутати, виконавчий апарат районної ради, незважаючи на недосконалість чинного законодавства, розв'язуючи нагальні проблеми, що турбують жителів району, розробляючи цільові Програми, що визначають основні напрямки подальшо-

ради - це результат скоординованих дій депутатів, колегії, 4 депутатських фракцій, 8 постійних комісій та виконавчого апарату. Грунтовна робота в міжсесійний період у постійних комісіях, детальне та кваліфіковане попереднє опрацювання проектів рішень, дозволяють нам глибоко вивчати всі питання, що розглядаються під час сесій, та приймати виважені рішення. Інтенсивність нашої роботи доводять 26 пленарних засідань, на яких затверджено більше 700 рішень, серед яких і довгострокові районні Програми, що знаходяться в процесі виконання та перебувають під постійним контролем депутатського корпусу, адже організація дієвого контролю за виконанням рішень ради - одна з головних умов досягнення позитивних зрушень у соціально-економічному житті регіону. Депутатами районної ради затверджуються і направляються відповідні звернення до вищих державних інституцій, серед яких звернення до Президента України, до Верховної Ради, до Кабінету Міністрів, до Державної податкової адміністрації та до інших державних установ. На пленарних засіданнях ради було затверджено більше 267 депутатських запитів та внесено 161 пропозицію з актуальних проблемних питань територіальних громад.

Важлива складова наповнення районного бюджету - ефективно управління майном, що є спільною власністю територіальних громад Вижниччини. З перших днів роботи районної ради V скликання депутати приділяють цьому напрямку діяльності ретельну увагу тому, що повноваження по управлінню майном спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст району були їй делеговані і це дало позитивну динаміку щодо використання майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міста району від його оренди.

Особлива увага приділяється районною і місцевими радами розвитку гуманітарної сфери, зокрема розвитку освіти, дошкільної освіти, охорони здоров'я, соціального захисту населення, культури, фізичної культури і спорту. У дошкільній освіті головним завданням є відкриття та відновлення роботи дошкільних навчальних закладів у сільській

місцевості, розширення мережі додаткових груп перебування дітей, покращення якості надання послуг з дошкільної освіти, оновлення матеріально-технічного оснащення, що, переважно, можна віднести і до всіх за-

усі питання намагаємося вирішити на користь громади

кладів бюджетної сфери району.

Органам місцевого самоврядування п'ятого скликання прийшлося не просто пережити, а з великими потугами ліквідувати наслідки двох стихій 2008 і 2010 років. Було виконано значний обсяг ремонтно-будівельних робіт об'єктів соціально-культурної сфери, по наданню допомоги постраждалим громадянам.

Проводилася цілеспрямована системна робота щодо залучення органів місцевого самоврядування, територіальних громад району до активної участі і співпраці з Фондами, корпораціями, іншими приватними донорами щодо розробки та реалізації інноваційних проектів розвитку громад та покращення якості надання послуг у сільській місцевості, залучення додаткових фінансових та матеріально-технічних ресурсів. Так, лише у 2010 році ініціативними групами за дієвої підтримки фахівців районної ради розроблено і виграно гранти на сім проектів загальною сумою біля 800 тис. грн.

Чимало зусиль було направлено, перш за все, на здійснення організаційного, правового, інформаційного, аналітичного забезпечення діяльності ради, діяльності місцевих рад району, депутатів базового рівня місцевого самоврядування району, поширенню взаємодії і зв'язків з обласною радою, з

територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування гуцульських районів, Хмельниччини і Дніпропетровщини.

Основним напрямком у діяльності районної ради в цьому скликанні стала комп'ютеризація і інформатизація діяльності органів місцевого самоврядування району. Перший етап інформатизації місцевих рад району, що мав на меті першочергове їх забезпечення сучасними персональними комп'ютерами, підключеними до мережі Інтернет, встановлення ліцензованого програмного забезпечення, антивірусних баз, налагодження роботи електронної пошти, безпечно зберігання техніки, її техобслуговування.

Районна рада не залишається осторонь від питань, що стосуються громадсько-політичного життя в районі. Доброю традицією стало проведення заходів громадськими організаціями за підтримкою районної ради та участю депутатів.

Перспективні напрямки діяльності районної ради наступні:

- По-перше, в непрості часи кризи потрібно зберегти майнові комплекси шкіл, дитсадків, закладів охорони здоров'я, культури від приватизації, руйнації, перепрофілювання;

- По-друге, сьогодні вкрай необхідно створити всі умови для того, щоб комунальна власність якомога ефективніше працювала на інтереси жителів району. Ефективне та прозоре управління, збільшення надходжень

до доходної частини бюджету від користування комунальним майном - саме це є одним із основних завдань у сфері управління спільним майном громад;

- По-третє, слід зазначити, що одним із головних стратегічних напрямків збільшення доходної частини бюджету є ефективне використання земельного та природно-ресурсного потенціалу Вижниччини, вкрай важливо зосередитись на законності, ефективності і раціональності використання надр, земельних, водних та лісових ресурсів району, як реального потенційного джерела наповнення місцевих бюджетів та запорука добробуту мешканців району;

- І найголовніше, системний розвиток народовладдя, місцевого самоврядування. Я глибоко переконаний, що лише конструктивна співпраця рад всіх рівнів та ділові партнерські відносини місцевих рад з органами виконавчої влади, іншими організаціями; гармонійне поєднання загальнодержавних і місцевих інтересів забезпечать вихід із кризи, соціально-економічний розвиток держави, нашого краю, підвищення добробуту і якості життя громадян, повноцінний та ефективний розвиток місцевих територіальних громад.

І нижченаведені слова, це не просто девіз, чи крилатий вислів, це своєрідний стиль роботи органу місцевого самоврядування районного рівня - «Увага районної ради кожній людині – і сивочолому ветерану, і малій дитині!»

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

КУЛЬТУРИ ТА РЕЛІГІЇ НА ІСТОРИЧНІЙ БУКОВИНІ: РЕТРОСПЕКТИВА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Під такою назвою з 4 по 6 жовтня 2010 р. у Чернівцях (Україна) та у Сучаві (Румунія) відбулася Міжнародна конференція. В рамках роботи конференції були виголошені доповіді, повідомлення науковців, політичних та релігійних діячів, які сприятимуть взаємному порозумінню і об'єктивному переосмисленню історії різних культур, релігій та етнічних груп Буковини. Під час круглих столів відбу-

лися дискусії навколо проблем релевантності традиційної міжетнічної, міжкультурної та міжрелігійної «буковинської толерантності» для подальшого поглиблення транскордонного діалогу. Учасники конференції дали оцінку ролі Буковини в об'єднаній Європі та показали її місце в процесі конструювання моделі толерантного співіснування східних і західних культур.

Григорій ВАНЗУРЯК,

Голова Глибоцької районної ради

МІСЦЕВІ РАДИ– СЛУГИ НАРОДУ

Досить швидко проминуло п'ять років і невдовзі закінчуються повноваження депутатів районних, селищних та сільських голів, а також відповідних керівників територіальних громад.

Центральна виборча комісія оголосила про початок виборчого процесу чергових виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів. Які відбудуться 31 жовтня 2010 року.

З приємністю відзначаю, що районна представницька влада, органи місцевого самоврядування посідають дедалі помітніше місце в житті Глибочини. Вона стала більш мобільною, організованою та впливовою. Вбачаю у цьому насамперед визначну роль і заслугу більшості депутатів районної ради.

Адже саме завдяки злагодженій роботі депутатського корпусу впродовж звітного періоду ми спромоглися організувати і провести 37 сесій районної ради, на яких розглянули 947 актуальних питань життєдіяльності територіальних громад району, з яких прийнято важливі рішення щодо забезпечення стабільного функціонування бюджетно-фінансової сфери, поступального розвитку народногосподарського комплексу району, розширення податкової бази місцевих бюджетів, покращення стану соціального забезпечення наших жителів, збереження та розвитку мережі освітніх, медичних та соціальних установ, закладів культури та інше.

Протягом V скликання, тобто з квітня 2006 року по даний час депутати районної, селищної та всіх сільських рад на чолі з їхніми головами намагались робити все для покращення добробуту та якості життя жителів всіх територіальних громад нашого району.

За останню каденцію зроблено багато хороших справ практично в кожному населеному

пункті.

Зокрема введено в експлуатацію нові корпуси приміщень загальноосвітніх шкіл у селах Привороки, Опришени та Грушівка, будуються нові типові приміщення шкіл в Молодії та Чагрі, проведено капітальні та поточні ремонти практично всіх дошкільних навчальних закладів, проводиться певна робота по переведенню котелень бюджетних установ на газове та електричне опалення. Здійснюється перевід фахів у лікарські амбулаторії сімейного типу, придбано значну кількість медичного обладнання та автомобілі швидкої допомоги. Втілюються в життя транскордонні проекти по енергозберігаючих технологіях, розвитку культурних, туристичних та міжнародних відносин.

Народними обранцями, керівниками територіальних громад спільно з виконавчою владою постійно проводиться робота по покращенню умов життя, побуту та навчання наших громад.

Звітний період в житті нашого району був надзвичайно складним і напруженим, оскільки катастрофічні повені в липні 2008 та в червні цього року наклали свій драматичний відбиток як на життєдіяльність територіальних громад так і на роботу органів виконавчої та представницької влад нашого району. Відрадно що Глибоцька районна рада з гідністю витримала нелегке випробування надзвичайними обставинами і єдина в області провела у 2008 році 5 позачергових сесій, на яких гласно і відкрито проводився розподіл отриманої субвенції з державного бюджету та спонсорської допомоги для населених пунктів на ліквідацію наслідків стихії.

Депутати районної ради як у дні стихійного

лиха так і в період економічної кризи яка триває і нині, вкотре продемонстрували свої найкращі якості: згуртованість, мобільність та злагодженість у розгляді питань, украй важливих для забезпечення нормальної життєдіяльності селища, сіл та району в цілому.

Рішенням районної ради V скликання всього затверджено 48 районних програм. Метою їх прийняття стала необхідність посилення соціально – економічного та культурного розвитку окремих галузей народного господарства та району в цілому.

При затвердженні районного бюджету на 2010 рік передбачено фінансування 13 районних комплексних програм на загальну суму 627 тис. грн., які фінансуються з районного бюджету, а в минулому році було профінансовано 18 програм на суму 958 тис. грн. Це дало можливість підтримати розвиток малого підприємництва та місцевого самоврядування, діяльність редакції газети «Новий день», районного радіомовлення, районної організації ветеранів, та інше.

Заслугує на увагу робота по програмі «Власний дім», яка затверджена на сесії районної ради 17 лютого 2006 року, згідно якої громадяни нашого району мають можливість брати пільгові кредити на будівництво житла.

За 2006 – 2009 роки обласним фондом підтримки індивідуального житлового будівництва укладено 46 кредитних угод із забудовниками Глибоцького району на загальну суму 2,1 млн. грн. Серед 11 районів області забудовниками Глибоцького району отримано найбільшу кількість державних пільгових кредитів, а саме 37% від загальної кількості виділеного фінансування. У цьому році фондом зареєстровано більше 90 забудовників із нашого району бажаючих отримати кредити на будівництво на суму 3,6 млн. грн.

На сесіях районної ради впродовж звітного періоду було прийнято 46 звернень до Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів України, центральних органів влади та до окремих Народних депутатів.

Хотів би зауважити, що зростання кількості депутатських запитів, а їх за звітний період було 409, в тому числі 378 колективних, свідчить про підвищення активності та особистої відповідальності депутатів перед виборцями та тими політичними силами, які делегували їх до складу районної

ради.

Фаховий, неупереджений та принциповий розгляд актуальних проблем життєдіяльності Глибоцької громади у різних її сферах послідовно забезпечують 8 постійних комісій районної ради, якими за звітний термін проведено 55 засідань, на яких розглянуто 279 питань. Організаторська діяльність апарату районної ради у міжсесійний період була спрямована на координацію їх діяльності, надання допомоги в підготовці та проведенні засідань, сприяння в реалізації прийнятих ними рекомендацій.

Зокрема, постійна комісія з питань транспорту, зв'язку, будівництва житлово - комунального господарства, приватизації та управління об'єктами спільної власності територіальних громад району головою якої є В. К. Самушко, продовжила практику проведення виїзних засідань.

Члени цієї комісії знайомились із станом справ та ефективністю використання комунального майна.

Вивчаючи проблеми на місцях, члени комісії мають змогу виявити недоліки в роботі тієї чи іншої структури, глибше аналізувати їх, приймати більш зважені та конкретні рішення.

Слід відзначити позитивну роботу постійної комісії з питань бюджету, фінансів за залучення інвестицій, яку очолює С. В. Ковальова. Завдяки її слушним пропозиціям, постійно до проекту районного бюджету вносились зміни зокрема стосовно додаткового наповнення його дохідної частини, ефективного розподілу бюджетних коштів в галузях освіти, охорони здоров'я та культури.

Дієву допомогу у становленні та розвитку системи органів місцевого самоврядування в нашому районі відіграє Асоціація органів місцевого самоврядування, куди входять селищний та всі сільські голови, яка в п'ятому скликанні збиралась 14 разів.

За звітний період члени асоціації та депутати районної ради з метою обміну досвідом та підписання партнерських угод побували на Волині, в Теофіпільському районі Хмельницької, Снятинському та Верховинському районах Івано-Франківської областей, в комунах Сучавського та Ботошанського повітів Румунії, нещодавно в Тячівському та Рахівському районах Закарпатської області. Відповідно окремі з них відвідали з дружнім візитом наш район.

Питання сталого регіонального розвитку, між-регіонального та транскордонного співробітництва набувають дедалі більшої ваги для України у співпраці з Європейським Союзом.

Першим і найважливішим кроком в бік освоєння та реалізації програм транскордонного співробітництва стали зустрічі з нашими сусідами з Румунії, Польщі, Молдови та Білорусії, підписання за 2006-2010 роки 42-х двосторонніх партнерських угод в галузях економіки, культури, освіти, спорту, охорони здоров'я та туризму, в тому числі в рамках впровадження Нового інструменту сусідства між Румунією, Україною та Молдовою на 2007-2013 роки, який фінансується Європейською Комісією. Це стало важливим етапом у налагодженні та поглибленні регіональної, міжрегіональної та транскордонної співпраці нашого району з регіонами сусідніх держав і Європейського Союзу.

У шести громадах впроваджувалися мікро-проекти Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», які співфінансувалися Європейським Союзом та районним бюджетом.

Вже стало традицією щорічно перед поданням проектів на конкурси проводити «Ярмарок інноваційних ідей». До цього річного заходу були залучені директори шкіл, голови громадських організацій, працівники управлінь і відділів райдержадміністрації, сільські та селищні голови, представники сфер охорони здоров'я і освіти нашого району. На ярмарок були запрошені румунські партнери по реалізації транскордонних проектів, представники районних рад області (Кельменці, Сторожинець, Герца), керівники Чернівецьких бізнес – центрів, організацій, які займаються розробкою та впровадженням проектів. Результатом проведення даного заходу стали 32 проектні ідеї.

У кінці червня цього року районна рада подала на Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування три проекти (розбудова мережі водопостачання і водовідведення в місцях індивідуальної забудови в селищі Глибока, енергозберігаючі технології в Тарашанський дитячий садок, автобус для сіл Турятка і Поляна) і на сьогоднішній день стала учасником Конкурсного відбору.

Два наших транскордонних проекти – «Культура Буковини – відродження забутого» та «Сучасна модель освітнього управління в прикордонних

регіонах України і Румунії» - у липні поточного року стали переможцями в міжнародному конкурсі проектів та програм Спільної Операційної Програми «Румунія-Україна-Молдова 2007-2013». З метою залучення іноземних інвестицій в туристичну галузь в кінці минулого року розроблений та поданий на розгляд секретаріату ЄС проект «Церковна спадщина Буковини – потенціал нерозкритих можливостей релігійного туризму». Партнером районної ради в цьому проекті є Сучавська повітова рада Румунії, а загальне фінансування його складає 2,4 млн. євро. Важливим кроком вперед у розвитку транскордонного співробітництва стало підписання у 2009 році Декларації про партнерство між Глибочкою районною радою і м. Сірет (Румунія) щодо написання та імплементації транскордонних проектів.

З метою залучення інвестицій у сферу житлово-комунального господарства району в 2009 р. реалізовувався проект «Впровадження новітніх підходів з реалізації комплексної системи збору, вивозу та утилізації твердих побутових відходів», який був визнаний переможцем на Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування із сукупним фінансуванням 657,0 тис. грн. Станом на сьогоднішній день проект зреалізовано на 70%, для завершення робіт до кінця цього року необхідні додаткові кошти в сумі близько 150,0 тис. грн.

Одним з пріоритетних напрямків роботи районної ради є ефективне використання комунальної власності району, збільшення надходжень до бюджету від оренди майна. Станом на 01.09.2010 р. в спільній власності територіальних громад району є 26 об'єктів, загальною площею 35 тис. м², з них передано в оренду 2530 м², що становить 7,2% від загальної кількості, яку орендують 53 орендарі.

В останні 4 роки проводиться певна робота по проведенню капітального і поточного ремонтів, реконструкції та благоустрою окремих об'єктів комунальної власності. Це і роботи по реконструкції стадіону і робота по покращенню умов в друкарні, БТІ, редакції газети «Новий день, відділі капітального будівництва, архітектурного бюро, військкомату, аптеки №22 та інших.

В минулому році з ініціативи депутатів районної ради було створено районну футбольну команду «Мрія», яка би продовжила добрі традиції футболістів команди «Митник». Засновниками стали

Глибоцька районна рада, райдержадміністрація, ФСТ «Колос» і громадська організація «Глибоччина». Вкладені немалі кошти в реконструкцію стадіону, запрошено кваліфікованого тренера, окремих гравців-легіонерів, які своєю грою добре зарекомендували себе на теренах Буковини. Все це вже дало позитивні результати. Команда вийшла у фінал кубка нашої області. Після переведу професійного ліцею на газове опалення, виникло питання подальшого використання приміщення котельні, яке є теж комунальною власністю районної ради.

Було багато різних пропозицій та спірних питань, але за пропозицією депутатів районної ради вирішили переобладнати дане приміщення під спортивний зал. Тому в жовтні 2008 року сесією районної ради дане приміщення передано на баланс відділу освіти. У 2009 році проведено реконструкцію колишньої котельні і в грудні минулого року відкрито прекрасний спортивний зал дитячої юнацько-спортивної школи, де в даний час можна проводити змагання по баскетболу, волейболу, тенісу та інші, обладнано тренажерний та борцівський зали, роздягальні та душові.

Протягом зазначеного періоду виконавчий апарат райради забезпечував теоретичну підготовку і навчання депутатів, голів та секретарів сільських рад. В робочому режимі (щоденно) надаються консультації та роз'яснення стосовно організації їх діяльності в міжсесійний період. Тільки за минулий рік надійшло 457 звернень, з них 295 письмових, 158 звернень громадян надійшли під час особистого прийому. Більшість їх стосується питань соціального захисту, комунального та шляхового господарств, земельних відносин, проблем дотримання законності та правопорядку, діяльності органів місцевого самоврядування.

Всі звернення громадян розглядались згідно Закону України „Про звернення громадян” в місячний термін, систематично контролювались та аналізувались. Ми намагаємось щоб кожне таке звернення не залишилось поза увагою, адже за кожним - людський біль і щира надія на довгоочікувану і гостро необхідну допомогу.

З 2006 року по сьогоднішній день по Програмі соціальної підтримки малозабезпечених верств населення «Турбота» виділено матеріальної допомоги 1186 громадянам на суму 687 тис.грн.

З приємністю хочу відзначити, що протягом останніх років депутати районної ради, керівники

органів місцевого самоврядування відзначені різними державними нагородами. Орденом Княгині Ольги нагороджена депутат районної ради голова бюджетної комісії Ковальова Світлана Василівна, Орденом за Заслуги нагороджений депутат районної ради, головний архітектор району Ротар Валерій Манолійович, Почесними грамотами Верховної Ради і цінними подарунками нагороджені заступник голови районної ради Дика Троян Георгійович, голова постійної комісії районної ради Самушко Василь Костянтинівич, Стерченський сільський голова Будей Наталія Василівна.

Звання «Заслужений будівельник України» отримав депутат районної ради, генеральний директор ТзОВ «Надія» Бічер Василь Георгійович.

У тісній співпраці з виконавчою владою, завдяки спільним зусиллям всього депутатського корпусу досягнуто певних результатів в економічній та соціально-культурній сфері району, в результаті чого покращились умови дитячих дошкільних установ, навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, культури.

Я як голова районної ради беру участь у засіданнях колегії райдержадміністрації, в щотижневих нарадах керівників структурних підрозділів райдержадміністрації та керівників підприємств, установ та організацій району, спільно з головою райдержадміністрації беру участь в більшості заходів які проводяться на території районної громади.

Хочу щиро подякувати за плідну співпрацю члену колегії районної ради Панчуку Петру Володимировичу, який працював головою райдержадміністрації з березня 2005 по квітень 2010 року, нинішньому голові райдержадміністрації Загарюку Миколі Георгійовичу, всім заступникам голови райдержадміністрації, начальникам відділів та управлінь, працівникам структурних підрозділів.

Я цілком впевнений в тому що під час виборів до місцевих рад наші виборці оберуть гідних керівників територіальних громад, депутатів обласної, міських, районних, селищних та сільських рад, які будуть завжди захищати інтереси наших громадян.

Шановні виборці Буковини! Напередодні виборів до місцевих рад, бажаю Вам добробуту та достатку, мудрості, виваженості і нехай Ваші територіальні громади оберуть собі гідних представників, які з честю будуть захищати Ваші інтереси.

Лазар ПАЛАДІЙ,

Голова Сторожинецької районної ради

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ НА СТОРОЖИНЕЧЧИНІ: ПРОБЛЕМИ, ЗАВДАННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

Місцеве самоврядування кожної країни всебічно відображає традиції народу, його ментальність, рівень розвитку суспільства та умови його існування. Це в повній мірі стосується й місцевого самоврядування України, яке існувало з найдавніших часів і характеризувалося, як правило, реальним демократизмом.

Характерним для нашого народу був такий елемент права, як віче, на базі якого розвивалося в той час територіальне громадське самоврядування. Для вічової організації управління характерний розподіл повноважень між вічами та обраними на них посадовими особами.

Зокрема, на вічах вирішувалися найважливіші фінансові питання, питання війни та миру, здійснювалась вища судова влада.

До повноважень віч та інших посадових осіб належало питання загального судочинства, адміністративного управління, збору податків.

У середині XIV століття в Україні починає поширюватися магдебурзьке право, яке мало значний вплив на розвиток місцевого самоврядування.

Виникло воно у XIII столітті в місті Магдебурзі. Магдебурзьким правом встановлювався порядок виборів і функції органів місцевого самоврядування.

Українські міста Магдебурзьке право одержували від литовських князів, польських королів, українських гетьманів. Уперше в Україні його отримало місто Санок в 1339 році, Львів в 1956 році, Київ в 1494 році.

За час національно-визвольної війни та існування Української козацької держави місцеве самоврядування набуває своєрідних форм, що визначається її полково-сотенним устроєм. В цей час міське населення в основному вимагало закріпити давні міські привілеї, зо-

крема, самоврядування з виборним вйтом і бурмістрами, звільнення від окремих податків.

На жаль після підписання у 1654 році Договору між Україною та Московською державою починається процес поступової ліквідації українських форм місцевого самоврядування.

XIX, початок XX століття характеризуються становленням в Україні загальноімперських форм місцевого самоврядування.

З 1920 року починається епоха радянської влади. Усі органи самоврядування в Україні були ліквідовані та замінені органами „пролетарської диктатури” – губернськими, повітовими та волосними радами. Нам всім відомо, що всевладдя рад в усіх сферах життя того періоду носило декларативний характер.

Нова історія місцевого самоврядування в Україні починається після прийняття 7 грудня 1990 року Закону „Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування”. Це була спроба трансформувати місцеві ради (які на той час входили до Єдиної системи органів державної влади) всіх територіальних рівнів в органи місцевого самоврядування.

26 березня 1992 року Верховна Рада прийняла нову редакцію закону, який отримав назву „Про місцеві ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування”.

Прийняття Конституції та Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, зробили важливі кроки на шляху становлення та

конституційного закріплення основ місцевого самоврядування в нашій державі. Конституція фактично вивела місцеве самоврядування на рівень одного з провідних інститутів демократичного конституційного ладу.

У нашому районі місцеве самоврядування представляють районна, міська, селищна та 24 сільських ради. В них довір'ям людей обраний авангард територіальних громад, покликаний працювати в ім'я держави і жителів району.

Саме сільський, селищний та міський голова є в очах громади уособленням державності в територіальній громаді. І там, де керівники і працівники органів місцевого самоврядування є професіоналами, де з усією повнотою відчувають відповідальність за людські долі, чесно і самовіддано служать територіальній громаді – там завжди панує взаєморозуміння і налаштованість людей на спільне вирішення місцевих проблем. Ми з повагою відзначаємо таких сільських голів як Бажура Світлана Іванівна, Сумарюк Володимир Ілліч, Піцул Анатолій Дмитрович, Казюк Сергій Олексійович, Олар Ілля Георгійович, Іонуц Сільвія Петрівна.

Маємо в районі немало прикладів партнерських стосунків між громадою та депутатами – коли спільно вирішуються питання, які турбують населення території. У зв'язку з цим велику шану і вдячність хотів би висловити депутатам районної ради Бурлі Івану Сильвестровичу, Войцеховському Олександру Францовичу, Гнатюку Володимиру Іллічу, Гринчуку Василю Івановичу, Михайло Василю Орестовичу, Мітріку Георгію Іллічу, Яковіці Дмитру Костянтинівичу, Нагірняку Федору Івановичу.

Безумовно, позитивним надбанням нашої районної ради вважаю толерантну, зважену, згуртовану роботу всіх фракцій, які є в її складі. Районна рада намагається стимулювати територіальні громади на їх самодостатній розвиток, на подолання диспропорцій у соціально-економічному розвитку окремих територій та низької економічної активності в них.

Зокрема, в районі прийнято до фінансування 23 соціально-спрямованих програм. Чимало програмних рішень стосується розвитку сільської місцевості.

Район продовжує брати участь у Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування і в поточному році наша програма під назвою „Створення комплексної інноваційної системи збору, вивезення та первинної переробки твердих побутових відходів в сільській місцевості Сторожинецького району Чернівецької області” стала переможцем конкурсу. Завдяки цьому додатково отримаємо 491 тисячу гривень.

З метою широкого залучення населення, органів місцевого самоврядування до вирішення пріоритетних питань розвитку територій районна рада зініціювала і надала всесторонню допомогу у створенні 5-ти громадських організацій в рамках дії проекту ЄС та ООН „Місцевий розвиток, орієнтований на громаду” в селах району.

Це Ропчанська громадська організація „Гарант – 560”, Михальчанська „ДОГОДА”, Великокучурівська „Мрія”, Новобросковецька „Шанс” та Старобросковецька „Сільська надія”. Ці громадські організації провели реконструктивні ремонти об'єктів соціально-культурного призначення з використанням енергозберігаючих технологій.

Сьогодні кожен працівник органів місцевого самоврядування, кожен народний обранець повинен чітко усвідомити єдину спільну мету - будувати свою діяльність необхідно так, щоб до вирішення болючих питань залучити кожного члена громади та спільними діями влади і населення покращити стан соціально-економічного розвитку територій. Для цього потрібно нам усім постійно пам'ятати про нашу відповідальність за долю людей, які обрали нас і вручили нам представницькі мандати.

Саме почуття відповідальності, постійний пошук розумних компромісів, дієвість місцевих лідерів є тим фактором, який допомагає нам уникнути конфліктних ситуацій, дієвим засобом у вирішенні проблемних питань життєдіяльності громад.

Завжди мусимо пам'ятати, що у своїх діях маємо ставити наперед інтереси людини, її добробуту, її впевненості у майбутньому, забезпечення соціальної справедливості та громадської злагоди.

Марія ПІРЕН,

доктор соціологічних наук, професор кафедри державної політики та управління політичними процесами Національної академії державного управління при Президентові України, заслужений діяч науки і техніки України

УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМ В ПРОЦЕСІ ДЕМОКРАТИЧНОГО РЕФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ

Діюча система публічно-управлінських відносин в сучасному українському суспільстві має цілу низку проблем і не відповідає стратегічному курсу української держави до демократії та європейських стандартів. До таких проблем відносимо: незавершеність структурно-функціональної трансформації Кабінету Міністрів України в органи політичного керівництва; не достатньо ефективна організація діяльності міністерств; нераціональна система органів виконавчої влади на центральному рівні; неефективна організація публічної влади в центрі на регіональному та місцевому рівнях; неефективне місцеве самоврядування та нераціональний адміністративно-територіальний устрій; неефективна система державної та муніципальної служби тощо.

Все це привело до викликів, які стимулюють суспільно-політичні зміни на шляху трансформації українського суспільства, потребують реалізації демократичних реформ, щоб наблизитися до європейських стандартів. Які ж завдання стоять перед політико-управлінською елітою, щоб наблизитися до поставленої мети – вступу в ЄС? Виходячи із аналізу стану трансформаційних перетворень сучасного українського суспільства можна запропонувати наступні управлінські механізми, щоб подолати проблеми: формування інноваційно-мислячої професійної еліти в політико-управлінській сфері; закріплення ринкових відносин; реформування податкової системи; розвиток високих технологій; відродження села; створення умов для інвестицій (внутрішніх та зовнішніх); боротьба з корупцією та бюрократичною

волокітою; завершення реформування політичної системи; відродження культури та духовності нації; формування української політичної нації; реформування освіти на рівні стандартів Болонського процесу; реформування військової системи; реформування судової системи та правоохоронних органів; поліпшення якості життя та здоров'я громадян; запобігання міграції робочої сили та інтелектуальної еліти; консолідація суспільства на вирішення демократичних державотворчих процесів тощо.

Вищеперерахована низка проблем та механізмів вирішення їх для політико-управлінської еліти України ні в якому разі не засвідчує про те, що ми не в змозі їх подолати. Ні! Проблеми є і будуть, бо саме життя це динаміка, яка завжди створює проблеми, проте, суспільство має бути підготовленим до їх ви-

рішення, де їх управлінську та наставляючу роль має відігравати політико-управлінська еліта природовідповідна епосі XXI століття та викликам, що їх ставить процес суспільно-політичного розвитку.

Завдання політико-управлінських інститутів віднаходити механізми та шляхи вирішення проблем демократичного реформування, вміло використовуючи людський фактор, власний історичний досвід, сучасну освіту та досвід інших країн, позбавляючись негативних тенденцій: шахрайства, рейдерства, бюрократичної волокити та протиправних дій, що заповнили усі ніші сучасного українського суспільства. Про що так ґрунтовно доповів Президент України В.Ф.Янукович у Посланні до Українського народу [4, с.4].

На шляху просування України до ЄС існують такі етапи: набуття СОТ (завершено в 2008 р.); реалізація угоди про партнерство і співробітництво, створення зони вільної торгівлі Україна – ЄС, набуття членства у НАТО.

Реалізація угоди про партнерство і співробітництво відбулося шляхом підписання відповідних документів в 2009р. Що ж до вступу в НАТО, то це є складною проблемою з минулого – світогляд частини української політико-владної еліти та громадян окремих регіонів ще знаходиться під впливом минулих ідеологічних стереотипів, тому потрібна велика аналітико-просвітницька робота в суспільстві, а життя дасть відповідь по даній проблемі.

Враховуючи, що у сучасному глобалізованому світі найбільш надійним способом захисту середніх та малих держав залишається колективна оборона, то слід серйозно продумати нашу стратегію.

Для європейської та світової безпеки важливими є незалежність, суверенітет й стабільність України, яка знаходиться в достатньо складному геополітичному становищі із-за світової кризи та не зовсім ефективною політико-управлінською діяльністю в державі.

Однак є ще проблеми такого порядку, які пов'язані зі змінами зовнішньополітич-

ного курсу держав – «світових гравців» та кризові стани у світі.

Наприклад, відмова США від розміщення ПРО в Польщі й Чехії – яскраве свідчення того, що Вашингтону нині не до ігор «в Європі». Але без підтримки ззовні Європейський Союз не є цілком самодостатнім геополітичним гравцем. Ось проблема сьогодні!

В сучасному українському політикумі є й протиречиві думки щодо ЄС, наприклад, члени громадської організації «Фронт змін» вважають, що сьогодні Європейський Союз – це проект, що не об'єднує, а розділяє Європу. На зміну Берлінській стіні постала нова стіна – Шенгенська зона і одностороння, зарозуміла політика ЄС щодо решти Європи, яка не увійшла до «шенгену». В Європейському Союзі навіть не можуть зважитися на реалізацію домовленостей про спрощення візового режиму, не кажучи про його скасування. Усе це спадщина старої повоєнної ідеології, коли 1945 р. в Ялті Сталін, Рузвельт, Черчилль поділили світ на дві сфери впливу. І хоча СРСР уже немає, стереотипи минулого поки ще є відчутною перешкодою на шляху розвитку Європейського простору.

Починаючи з 2002 р. за неефективної діяльності українського уряду країну охопив шлейф різноманітних невдач: галопуюча інфляція, падіння національної валюти, з десяток криз (газова, бензинова, цукрова тощо), корупційні скандали, обман виборців (через обіцянки та їх невиконання).

В Україні немає реальних реформ в інтересах людей, олігархи посилюють свій вплив, відбулося масове пограбування населення, що викликало недовіру до влади та політико-управлінських лідерів, про це теж влучно заявив В.Ф.Янукович у Посланні [4, с.5].

Органи державної влади – стали заручниками PR-технологій... В жодній розвиненій державі світу ми не спостерігаємо блокування парламенту в умовах кризи, а в Україні Верховна Рада не працює місяцями. Тому вважаємо, що сучасний депутатський корпус повинен бути замінений. В державі є гідні професіонали політичного та управлінського штибу: даймо їм можливість реалізувати-

ся. Можна сказати, що до нього йде Україна, якій потрібна професійна, патріотична, відповідальна еліта.

Як наслідок, маємо руйнування в державі, бо в цей процес були втягнуті всі – Кабмін, Секретаріат Президента, депутати, губернатори, суди тощо.

Тому й політичний популізм повинен бути заміненим реальними антикризовими заходами, демократичними реформами та професійними виконавцями в системі управління та використання європейських стандартів, найперше реалізувати те, на що ми здатні, на що маємо ресурси з урахуванням наших сучасних науково-практичних інноваційних підходів. Наукове мислення. В Україні гідне, щоб його реалізували для блага народу, але для цього потрібна зміна еліт, про що у свій час наголошував В.Паретто, бо циркуляція еліти вносить нові ідеї в Україні закритий цикл, або підбір політико-управлінської еліти йде в більшості по партійній належності, а не по демократичних світових критеріях (професіоналізм, відповідальність, патріотизм, державницька позиція).

Довіра до сучасної політико-управлінської еліти є дуже низькою; частина її скомпрометувала себе обіцянками, корупційними діями і «заплямила» решту гідних людей, тому потрібна велика професійно-просвітницька робота з народом, світогляд та діяльність якого слід правильно спрямувати на оздоровлення українського суспільства

шляхом власного досвіду та використанням досвіду європейських країн, шляхом демократичного реформування.

В даному контексті правомірною є теза єдності в Україні. Президент США Обама в одному із виступів висловив розумну тезу, що «немає єдиного для всіх держав еталона демократії. Кожна держава бачить її по-своєму. А щоб це бачення в тих чи інших країнах було більш повним, більш універсальним, у дусі правової держави, що поважає та захищає права і свободи людини – не треба виштовхувати їх на маргінес і відмежовуватися від цих країн». Навпаки, їм необхідно включатися в загальноєвропейський процес. Це є проблемою та потребою сьогодення для суспільної толерантності між державами та народами.

Як любив казати Папа Римський Іоанн Павло II що європейська цивілізація повинно дихати двома легенями, якими є дві християнські традиції: західна (католицька) і східна (православна). З даною тезою бажано рахуватися.

Отже, як сказав Президент України В.Ф.Янукович у Посланні, євроінтеграція є головним та незамінним зовнішньополітичним пріоритетом України. На сьогоднішній день ЄС є універсальним утворенням, що об'єднує 27 європейських держав. ЄС прагне до інтеграції на основі принципів демократії й демократичних цінностей при збереженні унікальності кожної держави та її населення [4, с.5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вайн С. Глобальный финансовый кризис. Механизмы развития и стратегии выживания. – М.: Альбина Бизнес Бунс, 2009. – 302 с.

2. Вступ до НАТО – стратегічний вибір України / За загальною редакцією О.І. Соскіна. – К.: Вид-во «Інститут трансформації суспільств», 2008. – 192 с.

3. Європейська інтеграція: крок за кроком. Посібник для журналістів. – К.: Фонд «Європа XXI», 2001. – 216с.

4. Із послання Президента України Віктора Януковича до Українського народу / Голос України. 2010 р. 5 червня. – С. 1; 4-5.

5. Колісниченко Н. Кадрова політика в інституціях ЄС – принципи відбору, оцінювання діяльності, система оплати праці, мобільність, підготовка та перепідготовка / Наталя Колісниченко // Актуал. пробл. держ. упр.: зб. наук. пр. – О.: ОРІДУ НАДУ. – 2008. Вип.1 (33). – С.291-298.

6. Пірен М.І. Виховання духовності та консолідація українського суспільства на шляху до євроінтеграції / Ефективність державного управління та управлінських кадрів в умовах змін: Зб. наук. праць. – К.: Вид-во НАНДУ, 2005. – С. 125-127.

7. Пірен М.І. Публічна політична діяльність. Навч. Посібн. – К.: НАДУ, 2009. – 288 с.

Василь ХОЛОДНИЦЬКИЙ,

*доцент кафедри історії нового та
новітнього часу Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича,
кандидат історичних наук*

Тетяна ДОЛИНЯНСЬКА,

*асистент кафедри етнології, античної та
середньовічної історії Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича,
кандидат історичних наук*

З ІСТОРІЇ УТВОРЕННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В СКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Спливають 70-ті роковини з дня утворення Чернівецької області у складі України. Для широкого загалу, особливо молодого покоління, історія утворення однієї із наймолодших областей є мало відомою, а для старшого покоління, навіть буковинців і бессарабців, із-за зайнятості більш актуальними буденними справами, є призабутою. А між тим утворення Чернівецької області було пов'язане із вирішенням територіальних протиріч між Радянським Союзом та Румунією, які загострилися в початковий період Другої світової війни, а також з утвердженням радянської влади в цьому краї. Цей процес не був одноразовим актом, проходив поступово у відповідності із ситуацією, яка склалася на даний момент як на приєднаних територіях, так і в Радянській державі взагалі. Незважаючи на те, що радянська влада в Північній Буковині та Бессарабії була проголошена 28 червня 1940 р., процес формування владних структур відбувався як до проголошення цієї влади, так і особливо активно в наступні місяці. Початковий етап цього процесу слід віднести ще до вступу підрозділів Червоної армії на територію Північної Буковини. І хоча остання не стала об'єктом серпневих 1939 р. радянсько-німецьких таємних домовленостей, як це було з Бессарабією, тим не менше, увагу до Буковини лідери

обох держав (потай один від одного) проявляють вже в кінці 1939 р. Обставини склалися таким чином, що доля буковинського краю була вирішена задовго до червня 1940 р. А далі все залежало від того, хто першим відкрито заявить про свої претензії на нього. Стрімкий розвиток подій на західному театрі Другої світової війни на початку літа 1940 р., пов'язаний із захопленням німецькими військами Франції, заставив сталінське керівництво поставити буковинське питання у практичну площину і 23 червня 1940 р. першим заявити про свої наміри відносно даного регіону Європи.

Дані обставини привели до того, що вже в червні радянське керівництво почало готуватися не тільки до силового вирішення територіальних претензій щодо Румунії, але й до організації радянських владних структур на території Бессарабії і Північної Буковини. З цією метою в Києві із усіх областей радянської України відбиралися найбільш надійні партійні, радянські і спеціальні військові кадри для вирішення складних завдань. Тут вони формувалися у спеціальні групи, отримували відповідні настанови і відправлялися до Кам'янця-Подільського. Москва покладала великі надії також на місцевих активістів, які були членами комуністичної партії Румунії або співчували комуністичному

рухові. Таких людей знаходили з допомогою Комінтерну. По цій же лінії виявляли і противників радянської влади. Безперечно, головна ставка робилася на особовий склад Червоної армії сформованої переважно з українців. Їй належало першою ступити на нові землі. Слідом за військами слідували і різні радянські структурні підрозділи. Серед тих, хто одним із перших прийшов на територію Північної Буковини, був загін комуністів у загальній кількості 20 осіб на чолі з І.С.Грушецьким, якому належало безпосередньо проводити величезну роботу по організації радянських владних структур.

На самому початку ще не йшлося про створення Чернівецької області. В перші дні нагальним завданням була проблема оволодіти ситуацією в краї, взяти її під свій контроль у тих адміністративних рамках, які існували тут раніше. Такими адміністративними одиницями були повіти, волості. У Чернівецькому повіті, як і в інших, цим процесом покликана була керувати більшовицька партія. Тому вже 4 липня 1940 р. ЦК КП(б)У затвердив склад бюро Чернівецького та Хотинського повітових комітетів партії на чолі з першими секретарями І.С.Грушецьким та В.Д.Чучукалом. До складу Чернівецького повітового комітету ввійшли: Ф.М.Ольховський – другий секретар, М.С.Коник – секретар по кадрах, В.Т.Очеретяний і С.Г.Нікітін – члени повітового комітету КП(б)У.

У цей же день Президія Верховної Ради УРСР затвердила склад повітових виконавчих комітетів. До складу Чернівецького повітового виконавчого комітету ввійшли: голова повітвиконкому – В.Т.Очеретяний, члени повітвиконкому: І.С.Грушевський, Ф.М.Ольховський, П.Ю.Стеценко, М.С.Коник., О.І.Нікітін, М.П.Голеніщев.

Одночасно з 30 червня по 5 липня 1940 р. по всіх селах і установах повіту під керівництвом більшовиків були проведені багатолюдні мітинги, присвячені встановленню радянської влади при надзвичайній активності і зацікавленості мас. Проводилася значна робота по формуванню органів радянської влади на місцях зокрема комплектуванню кадрами волвиконкомів та сільрад. До цієї роботи був залучений місцевий актив, який нараховував понад 5000

осіб. На початку липня 1940 р. – в усіх 205 селах Північної Буковини організовані сільради. Почали роботу міські Ради міст Чернівці, Сторожинець і три селищні Ради в містечках Герца, Вижниця і Вашківці. Цю роботу було в основному завершено до 10 липня 1940 р., що дало можливість 10 липня провести обласну нараду голів і секретарів сільрад на якій була зроблена доповідь про їхнє завдання. Нарада накреслила ряд практичних заходів: протягом 3 днів провести облік колишніх поміщицьких і монастирських земель, посівів, живого і мертвого інвентарю, підготувати списки безземельних і малоземельних господарств, негайно розпочати розподіл поміщицького майна тощо. Подібні перетворення переважно знаходили розуміння і підтримку місцевого трудового населення.

Одночасно стояло питання про легітимність радянської влади в краї, а значить і законність принесених нею кардинальних перетворень суспільно-політичного і соціально-економічного характеру. «З ким би із місцевих жителів не доводилося зустрічатися в ті дні, - згадував І.С.Грушецький, - кожний запитував: чи назажди прийшли радянські брати, чи приймуть їх, буковинців, до складу багатонаціонального Радянського Союзу. Думками про возз'єднання з рідним українським народом жила вся Буковина». Про це ж говорив і колишній робітник фабрики «Тринако» І.Ф.Козачук, якого радянська влада призначили директором цієї ж фабрики. Він згадував: «З перших днів визволення трудящі Північної Буковини одноставно вимагали возз'єднання краю з Радянською Україною. Повсюди в містах і селах проходили мітинги, на яких гостро ставилося питання про возз'єднання...».

І хоча це була чиста формальність, тим не менше про легітимність радянського режиму на території Бессарабії та Північної Буковини подбали в Москві, де готувались до зміни статусу Автономної Молдавської РСР, а також до розмежування географічних кордонів між Молдавією та Україною, узгоджувались позиції сторін, вироблялися плани відносно адміністративного устрою територій, які мали відійти до України. Дані проблеми були внесені до порядку денного VII сесії Верховної Ради СРСР,

вищого законодавчого органу країни, запланованої на початок серпня 1940 р., спеціально приуроченої питанням статусу приєднаних територій в 1940 р.

В той же час перед Чернівецьким повітком КП(б)У та повітвиконкомом також стояло завдання створити не тільки масовість об'єднавчого процесу, але й сформувавши представницьку делегацію від трудящих Північної Буковини. З цією метою були організовані масові збори по фабриках, заводах, в установах, у містах і селах, на яких проходило висування наперед відібраних партійними і радянськими органами кандидатур для виконання доленосного завдання – просити Верховну Раду СРСР прийняти Північну Буковину до складу Радянської України. Вибір припав на молодих представників буковинського краю, вихідців із селянського і робітничого середовища, трудової інтелігенції, які на ділі підтримували радянську владу і були її провідниками на місцях. В результаті подібного волевиявлення в кінці липня 1940 р. до Москви виїхала делегація трудящих краю серед яких були: директор Чернівецької фабрики «Тринако» І.Козачук, науковий співробітник Чернівецького університету Е.Панчук, директор Чернівецької школи №14 П.Докторович, робітник Чернівецької ковбасної фабрики М.Михальчук, голова Задубрівської сільської ради (сьогодні Заставнівський район) М.Павлюк та інші.

Прибувши до Москви напередодні сесії, буковинські делегати були вражені від зустрічі з москвичами. В день приїзду до столиці Радянсько Союзу І.Ф.Козачук телеграфував робітникам Чернівецької фабрики «Тринако»: «Щасливо доїхав до Москви. Великим і незабутнім парадом зустріли нас товариші червоної столиці СРСР – Москви. Усміх зі сльозами міннявся. В нашу честь відбувся мітинг на вокзалі Москви... Немає на світі нічого кращого, як побачити веселих і щасливих робітників Москви з квітами в руках, з лагідною усмішкою на устах...».

1 серпня 1940 р. о 14.00 розпочала роботу VII Сесія Верховної Ради СРСР першого скликання. На другому засіданні, яке розпочалося 2 серпня о 18.00 під керівництвом Голови Ради Національностей М.М.Шверника, обговорю-

валося питання про утворення Союзної Молдавської Радянської Соціалістичної республіки і про включення північної частини Буковини і Хотинського, Аккерманського, Ізмаїльського повітів Бессарабії до складу Української РСР. З промовама по цьому питанню виступили голова РНК Молдавської АРСР Т.А.Константинов і голова РНК УРСР Л.Р.Корнієць. Тут вперше офіційно прозвучали проблеми територіального устрою приєднаних територій. Закрема Л.Р.Корнієць заявив: «Я прошу VII сесію Верховної Ради СРСР возз'єднати населення Ізмаїльського, Аккерманського і Хотинського повітів і народи Північної Буковини в єдиній Українській радянській державі, в єдиному українському народі і на території, що відходить до УРСР, запропонував утворити дві нові області: Чернівецьку з центром в м.Чернівці і Аккерманську з центром в м. Аккермані».

Від імені буковинської делегації на сесії виступив М.Михальчук. Він зупинився на важкому становищі, в якому перебували трудящі буковинського краю за румунського режиму і на щасливій долі, яку дарує їм радянська влада. Під кінець наголосив на тому, що «Трудящі Північної Буковини горять палким бажанням назавжди возз'єднатися з українським народом в єдиній Українській соціалістичній державі. Ми просимо включити територію Північної Буковини в склад Української Радянської Соціалістичної Республіки». Його коротка промова 5 разів переривалася бурхливими оваціями, а її завершення супроводжувалось тривалими бурхливими оваціями та вигуками «ура».

Цього ж дня VII сесія Верховної Ради СРСР прийняла закон про включення Північної Буковини, Хотинського, Аккерманського та Ізмаїльського повітів Бессарабії до складу УРСР. А вже 7 серпня 1940 р. Хотинський повіт Бессарабії і Чернівецький повіт Північної Буковини були об'єднані в Чернівецьку область із центром в м.Чернівці.

Дане рішення, як і рішення про приєднання Північної Буковини до Української РСР, викликало нову хвилю мітингів, які організовувались представниками радпартійної влади на фабриках, заводах, у містах і в селах, які були присвячені історичним рішенням VII сесії Верховної Ради Союзу РСР. Взагалі серпень місяць

проходив на території краю в суцільних мітингах, гуляннях, зустрічах делегатів VII сесії Верховної ради СРСР їхніх виступах-звітах перед населенням області тощо.

В такий спосіб відбулося юридичне оформлення встановлення радянської влади на території буковинського краю і об'єднання Чернівецького і Хотинського повітів в одну адміністративну одиницю – Чернівецьку область. Разом з тим процес формування області не був остаточним. Належало ще багато зробити для цього в найближчий час. Одним із першочергових завдань було формування обласних радянських і компартійних управлінських структур. Вже 20 серпня ЦК КП(б)У затвердив склад бюро обласного комітету партії, яке очолив перший секретар І.С.Грушецький, а Президія Верховної Ради УРСР призначила склад Чернівецького облвиконкому на чолі із О.Л.Коліковим. За цими органами стали утворюватись й інші обласні управлінські структури: суд, прокуратура, адвокатура, міліція, органи освіти, охорони здоров'я тощо.

Значні зміни відбувалися і в адміністративному поділі в середині самої області. Замість колишніх Козьминської, Дністровської, Прутівської, Шипинської, Черемоської, Дубраво-Красноільської, Флондорської, Ростоцької, Клішківської, Новоселицької, Кельменецької, Бричанської, Липканської та Сокирянської волостей, до складу яких входили села Північної Буковини та Північної Бессарабії, були утворені повіти: Бричанський, Вижницький, Вашковецький, Глибоцький, Герцаївський, Заставнівський, Кельманецький, Кіцманський, Кузьминський, Липканський, Новоселицький, Путильський, Садгирський, Сокирянський, Сторожинецький та Хотинський.

Крім того, згідно Указу Президії Верховної Ради СРСР “Про встановлення кордону між Українською Радянською Соціалістичною Республікою і Молдавською Радянською Соціалістичною Республікою” від 4 листопада 1940 р. від Чернівецької області до Молдавії відійшли Бричанський та Липканський повіти. Всього до складу МРСР відійшло 56 сіл з переважно молдавським населенням у загальній кількості 145804 особи.

В результаті проведеного районування,

згідно Указу Президії Верховної Ради УРСР від 11 листопада 1940 р. у складі Чернівецької області затверджено 14 сільських районів (Вашківський, Вижницький, Герцаївський, Глибоцький, Заставнівський, Кельманецький, Кіцманський, Новоселицький, Путильський, Садгирський, Сокирянський, Сторожинецький, Хотинський та Чернівецький), три міста обласного підпорядкування (Чернівці, Хотин та Сторожинець), 6 міст районного підпорядкування (Вашківці, Вижниця, Герца, Заставна, Кіцмань, Новоселиця) і дві селищні ради (Садгора, Сокиряни).

У грудні 1940 р. склад районних і міських виконкомів був переглянутий і дещо змінений та затверджений постановою бюро Чернівецького обкому КП(б)У від 13 грудня 1940 р. і постановою Чернівецького облвиконкому №378 від 16 грудня 1940 р. На січень 1941 р. в області нараховувалося 333 сільради в яких працювали 2410 осіб. З них українці -1677, молдован 199, євреїв – 88, поляків – 14, росіян – 218, румун 214. На цей же час територія Чернівецької області складала 8,08 тисячі квадратних кілометрів. Загальна кількість населення становила 875363 особи.

Завершальним акордом у становленні Чернівецької області, як рівноправної адміністративної одиниці, стали вибори народних депутатів до Верховної Ради УРСР і СРСР, котрі відбулися 12 січня 1941 р. Першими депутатами верховних рад УРСР і СРСР від Чернівецької області стали І.С.Грушецький, О.Л.Коліков, І.С.Зеленюк, О.М.Мартинов, Г.К.Жуков, І.В.Галанін, Д.М.Гешко, І.Ф.Козачук, М.В.Павлюк, Т.С.Панчук і Я.Ф.Чайкун. Останні п'ять депутатів були представниками автохтонного населення.

На цьому процес формування Чернівецької області, як складової частини Радянської України і СРСР завершився. Вона юридично утвердилася в радянській системі, ставши повноправною адміністративною одиницею Радянської України, маючи своїх представників як в республіканських владних структурах, так і у всесоюзних. Зрозуміло, процес формування Чернівецької області проходив у складних протиріччях внутрішнього характеру, котрі заслуговують на окреме дослідження.

Марина КОНЯК,

*голова Чернівецького обласного екологічного
молодіжного об'єднання «Буквиця»*

ВЛАДА – ГРОМАДА: УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМ СПІВПРАЦІ ВЛАДНИХ СТРУКТУР З ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Ще п'ятнадцять років тому це питання не виникало: просто громадських організацій майже не було, а отже, не було і взаємовідносин. Зараз питання взаємовідносин, співпраці, об'єднання зусиль влади з недержавними організаціями (НДО - НУО), залучення громадськості до вироблення та прийняття рішень владою дуже актуальне і звучить на всіх конференціях, семінарах, в виступах депутатів та чиновників, статтях місцевих та українських видань. Донорські організації теж охоче підтримують напрям діяльності по створенню механізмів співпраці влади та громади.

Перш за все, ми повинні показати владі, що можемо професійно працювати, хочемо доносити до неї своє бачення проблеми та запропонувати своє рішення. Більшість членів громадських об'єднань постійно приймають участь у профільних стажуваннях, міжнародних програмах обміну досвідом, постійно удосконалюють та підвищують власний професіоналізм. Через донорів та меценатів громадські об'єднання залучають вагомі фінансові, матеріальні та інтелектуальні ресурси для вирішення нагальних потреб громади, як на регіональному так і на національному рівнях, інвестуючи власні ресурси задля соціально-економічного, екологічного розвитку місцевих громад.

Закономірність така, що рішення, прийняті владою, не будуть мати успіху, якщо вони незрозумілі та не підтримані громадськістю. Тому влада просто приречена до відкритості та прозорості в своїй діяльності, а це перший крок до розуміння та співпраці з громадськістю. Тільки в партнерстві можна знайти таке рішення, яке буде ефективне. Саме тому необхідно залучати громадськість. Вона виступає замовником прийняття всіх рішень, тому що вона є авангардом суспільства, тому що нею

ніхто не керує, вона сама формує свої інтереси та висловлює їх не за гроші, не тому, що її зобов'язали, а тому, що вона вважає це необхідним.

Пріоритетними напрямками взаємодії державних органів та громадських організацій є: інформаційний обмін, здійснення аналітичних і проектних досліджень, участь у спільних проектах із надання соціальних, інформаційних, культурно-просвітніх послуг населенню.

Важливим є розуміння того, що реалізація конституційного права громадян щодо управління державними справами, зокрема на місцевому рівні, потребує не лише конституційно закріплених прав і свобод, наявності основних демократичних інститутів, але й забезпечення різноманітних форм та механізмів впливу на діяльність місцевих органів державної влади і самоврядування. З цією метою доцільно звертати увагу, не лише на такі форми безпосередньої участі як вибори, референдуми, органи самоорганізації населення, але й на інші механізми, які передбачені українським законодавством, і, які саме у повсякденному житті значно сприяють реалізації впливу громадськості на прийняття суспільно-політичних рішень: загальні збори, громадські слухання, місцеві

Під час реалізації одного з проектів за співфінансуванням Німецького Товариства Технічного Співробітництва

ініціативи, громадські ради.

Модель співпраці між органами місцевого самоврядування та недержавними організаціями має базуватися на системі взаємовпливу та взаємоконтролю, а механізми спільної дії передбачають абсолютно прозоре планування праці.

Впродовж останніх років нашою організацією здійснюються ряд громадських ініціатив, які підтримуються як на місцевому, національному, так і на міжнародному рівнях.

Проект «Створення передумов для впровадження кластерної моделі розвитку СЗТ на Буковині» за співфінансуванням Німецького Товариства Технічного Співробітництва (ГТЦ). Буковина увійшла до трійки пілотних регіонів, у яких здійснюється проект «Сприяння економічному розвитку та зайнятості» координатором якого у нашому регіоні є Марія Порчук.

Понад 800 господарів сільських садиб, місцеві підприємці, представники органів самоврядування, сільська молодь отримали багатоступеневе модульне безкоштовне навчання та консультації. Під час зустрічей в громадах були напрацьовані дуже цікаві, оригінальні пропозиції та виявлені потреби щодо розвитку сільського туризму, схематично сформовані туристичні маршрути з наявних ресурсів громад, відкрито понад 20 сільських садиб, оновлено базу даних. Найактивніші учасниці та учасники програми, найближчим часом, пройдуть стажування в Німеччині. Без підтримки місцевої влади, здійснення багатьох заходів була б не ефективною і не продуктивною. Можна з певністю констатувати: в тих громадах, де працює активний небай-

дужий голова сільради у тісній співпраці з місцевими депутатами та активом села, де влада, особливо на районному рівні переймається потребами пересічних громадян, розвиток громади набуває позитивних якісних змін, саме така громада має найбільше шансів стати успішною у всіх її проявах. Проект здійснюється в чотирьох пілотних районах нашої області: Глибоцький, Сторожинецький, Вижницький, Путильський, де одним з визначальних пріоритетів – розвиток туризму, в тому числі і сільського. Один з його аспектів, зважаючи на сучасний стан соціально-економічного розвитку країни – соціальний. Тому сільський зелений туризм слід розглядати як один із засобів диверсифікації джерел доходів сільського населення, як компонент комплексного розвитку сільських територій та сільської інфраструктури, а також як один із чинників стратегії подолання бідності в сільській місцевості та вирішення проблем із зайнятістю селян. Пріоритетність розвитку сільського зеленого туризму позитивно позначається на підвищенні якості життя на селі, створенні додаткових робочих місць, збереженню рекреаційних зон, відродженню народних ремесел та традицій, підвищенню загальної культури місцевого населення.

Але для цього потрібна консолідація всіх секторів громади. Особливе значення має успішно налагоджена співпраця між місцевою владою, освітою, громадським сектором та бізнесом. Партнерами проекту є обласне управління культури і туризму, Чернівецький регіональний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій. Завдяки всебічній підтримці регіонального Центру перепідготовки програма навчання пройшла на високому професійному рівні, знання які отримали представники органів самоврядування під час стажування у Центрі сприяли партнерському діалогу на місцях.

Для налагодження системної та цілеспрямованої роботи у сфері зеленого туризму на Буковині наша організація виступила з пропозицією до обласної державної адміністра-

ції щодо створення Громадського Дорадчого Комітету з питань розвитку зеленого туризму в Чернівецькій області, головною метою якого є: розробка та впровадження Комплексної Програми розвитку зеленого туризму на Буковині задля оптимізації інноваційних соціально – економічних перетворень в сільській місцевості через консолідацію та інтеграцію всіх секторів громади. До роботи в Комітеті запрошені представники влади, науковці, громадські діячі, як обласного рівня так і районного, які пройшли стажування в США, Румунії, Польщі, Словаччині, Угорщині, Греції, мають багаторічний практичний досвід організації сільського туризму.

Основними завданнями Комітету є:

- забезпечення ефективної комунікації між законодавчою та виконавчою гілками влади, між урядом та громадськістю та між різними гілками місцевої влади у сфері розвитку зеленого туризму;

- розробка, впровадження та лобювання місцевих соціально – економічних стратегій на тривалий період для посилення економічної позиції місцевих громад щодо розвитку сільського, екологічного та аграрного туризму;

- створення та налагодження роботи Навчально - практичних центрів з розвитку зеленого туризму для здійснення просвітницької та інформаційної діяльності;

- надання практичної допомоги сільському населенню в освоєнні методів прибуткового господарювання в умовах ринкової економіки з питань менеджменту, маркетингу, права, екології, застосування сучасних технологій та розвитку соціальної сфери села;

- підвищення рівня знань і практичних навичок сільського населення шляхом активного навчання, демонстраційних показів, надання інтегрованої інформації;

- надання індивідуальних порад конкретним селянським господарствам з питань маркетингу, менеджменту, застосування сучасних технологій;

- сприяння впровадженню міжнародного досвіду в галузі зеленого туризму та обміну досвідом на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

Наступними кроками за проектом стане створення Буковинського кластеру зеленого туризму, що сприятиме економічному зростанню громад та оптимальному використанню місцевих ресурсів.

Успішним прикладом продуктивної співпраці громади і влади є реалізація проєктів у Сторожинецькому районі: «Допомога сільським родинам Буковини у розвитку особистих селянських господарств 2007 - 2011р.р.», «Допомога сільським родинам Буковини, які постраждали від повені у Західній Україні у відновленні особистих селянських господарств», які започатковані

Діяльність «Хайфер Проджект Інтернешенл» спрямована на підвищення життєвого рівня селян

Міжнародною Благодійною Фундацією «Хайфер Проджект Інтернешенл» (МБФ «ХПІ») у співпраці із сільськогосподарським обслуговуючим кооперативом (СОК) «Новобросківський» (с. Нові Бросківці) та управлінням агропромислового розвитку Сторожинецької районної державної адміністрації, а також за підтримки ЧОГМЕО «Буквиця», Сторожинецької районної державної адміністрації та Сторожинецької районної ради.

В рамках проєкту місцеві жителі безкоштовно отримали високопродуктивні породи великої рогатої худоби, овець, індиків, коней гуцульської породи, сідла, високоякісні саджанці смородини, картоплю, мінеральні добрива, ветеринарні препарати, молокозбиральний пункт. Всі учасники та учасниці проєкту отримують необхідні знання та навички під час навчальних тренінгів та семінарів. Нині в районі діють три сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, є три холодильні

установки для молока. Принцип – «передача дару» дозволяє з кожним роком збільшувати можливості кожної громади без відчутних фінансових затрат.

Діяльність Міжнародної Благодійної Фундації «Хайфер Проджект Інтернешенл» спрямована на розвиток громади та підвищення життєвого рівня селян в аграрних регіонах, надання допомоги жителям місцевостей, що постраждали від стихійних лих або техногенних катастроф на збереження генофонду зникаючих порід тварин, покращення племінних та продуктивних якостей.

Вперше в Чернівецькій області, наприкінці 2009 року, управління сім'ї, молоді та спорту Чернівецької обласної державної адміністрації за ініціативи молодіжних громадських організацій краю організувало Перший форум молодіжних організацій Буковини, який тривав протягом двох тижнів. Метою форуму було ознайомлення буковинської молоді з діяльністю молодіжних громадських організацій краю і залучення нових сил до громадського руху. Під час форуму презентували свою діяльність понад двадцять молодіжних громадських організацій.

Співпраця органів державної влади і молодіжних організацій - це спосіб залучення молоді до розбудови держави, використання потенціалу молоді як в інтересах суспільства, конкретного регіону, так і на благо окремих молодих людей. Силами багатьох молодіжних організацій краю через статутну діяльність втілюються в життя задекларовані державою напрями молодіжної політики.

Історичний досвід свідчить, що ефективний розвиток держави неможливий без розвитку громадянського суспільства – такого соціального устрою, в якому кожна громадянська спільнота, кожний громадянин безпосередньо причетний до процесу державного управління. Врахування громадської думки – необхідна складова формування національної ідеї, а відтак і ідеї громадянського суспільства. Узгодженість дій громадськості та влади є запорукою стабільності, миру та злагоди в суспільстві. Саме тому на шляху до громадянського суспільства варто налагоджувати міцні та довготривалі зв'язки між різними со-

ціальними групами.

Реалізація стратегічних напрямів вітчизняного державотворчого процесу – децентралізація державної влади, адміністративна і територіальна реформи, удосконалення системи місцевого самоврядування – вимагають підвищення участі громадян у процесі прийняття суспільно-політичних рішень, в тому числі й на місцевому рівні. В українських реаліях впровадження нових механізмів такої участі потребує комплексного підходу, зокрема необхідним є аналіз державної політики та діяльності громадських організацій в цьому напрямі, а також готовності населення до такої участі.

Процес розвитку прямої демократії має два узагальнені витоки:

- активна і спрямована діяльність органів влади щодо формування політики залучення громадян до процесу прийняття рішень, її нормативно-правове забезпечення;
- готовність населення, інститутів громадянського суспільства брати безпосередню участь у вирішенні місцевих справ.

Створення і забезпечення ефективного функціонування системи взаємодії органів влади та інститутів громадянського суспільства є одним з головних завдань процесу демократизації Українського суспільства. Співпраця державних органів з неурядовими організаціями є невід'ємним елементом демократичної політичної культури суспільства та країни в цілому. Наявність налагоджених ефективно діючих каналів взаємодії між органами державної влади та «третьим сектором» виступає також запорукою якісної державної політики, спрямованої на потреби населення, її підконтрольності суспільству, відповідності стратегічним національним інтересам.

Для здійснення системного діалогу органів виконавчої влади та громадськості потрібна консолідація усього третього сектора та вироблення спільної стратегії діалогу з владою, який повинен сприяти підвищенню якості підготовки і прийняття рішень з важливих питань державного і суспільного життя з урахуванням думки громадськості, створенню умов для участі громадян у виробленні проектів таких рішень.

Ігор БАБ'ЮК,

*директор Буковинського
центру виборчих технологій*

УЧАСТЬ НЕДЕРЖАВНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПРОЦЕСІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

Вже тривалий час точиться дискусія на різних державних рівнях щодо потреби розвитку громадського сектору в Україні. Чи потрібні в країні така велика кількість громадських організацій? Можливо достатньо двох-трьох організацій, які ініційовані державою (для прикладу, як це було в період розвинутого соціалізму) і як то кажуть «і ефекту в роботі органів державної влади буде більше і дошкуляти незрозумілими діями будуть менше».

Частина державних мужів, на жаль, і досі так думають і не готові до справжньої співпраці з неурядовими організаціями...

Для чого, для прикладу громадські організації втручаються у справи державні і не аби як «заважають виконувати держслужбовцями їх посадові обов'язки»?

Насправді ж, країна, яка прагне досягнути економічного розвитку, хоче позбавитись від корупційної корозії, врешті-решт декларує себе як «суверенна демократична соціальна правова держава», в якій постійно говорять про прагнення до європейського співтовариства із відповідними цінностями, повинна сприяти розвитку громадянського суспільства де не останню роль відіграють саме неурядові (в т.ч. громадські) організації.

Досить часто у наших держслужбовців викликає подив інформація про те, що європейські урядові інституції фінансують громадські організації, що здійснюють моніторинг діяльності органів виконавчої влади, місцевого самоврядування. Проте це звичайна європейська практика, коли владна інституція хоче прозорих взаємовідносин із громадськи-

ми структурами, коли органи влади зацікавлені в налагодженні постійного зворотного зв'язку: що саме говорять про владу її громадяни, як оцінюють її дії. І отримують таким чином досить великий спектр інформації про власну діяльність. І це, як показує європейська практика, досить ефективний інструмент співпраці.

Громадський моніторинг – це комплекс заходів, які проводяться як з ініціативи громадських організацій, так і на замовлення органів державної влади. Громадський моніторинг проводиться за попередньо визначеними кількісними та якісними показниками (узгодженими перед проведенням моніторингу).

Моніторинг може проводитись за трьома напрямками (але цим не обмежується):

1. Аналіз діяльності (в т.ч. використання коштів) органів виконавчої влади на підставі звітів відповідних структурних підрозділів. Співставлення звітів із запланованими заходами, ефективність використання коштів та реалізації запланованого.

2. Поширення інформації про діяльність органів державної влади серед місцевих ЗМІ

та інших інформаційних ресурсів. Відповідність інформації, що подається громадськості реально проведенням заходам.

3. Експертне (або ж соціологічне) опитування громадськості щодо оцінювання якості проведених заходів, доступу громадськості до інформації та прийняття управлінських рішень.

Громадський моніторинг надає можливість здійснювати незалежне оцінювання діяльності органів виконавчої влади, окремих керівників та посадових осіб відповідних структурних підрозділів. Таким чином при прийнятті управлінських рішень можливе усунення від суб'єктивних суджень, оцінювань, прийняття кон'юнктурних рішень.

Ще один аспект співпраці з неурядовими інституціями – це неформальна громадська освіта державних службовців. Коли громадська організація, виявляючи недоліки в діяльності службовців, не карає, не критикує, а намагається спільно з тими ж службовцями виправити ці недоліки. Інструментами такої неформальної освіти можуть бути: організовані круглі столи на гостру тематику, тренінгові програми, будь-які спільні практичні дії, видання методичної та інформаційної літератури (в тому числі буклети, листівки плакати тощо).

Причому потрібно зазначити, що така неформальна освіта проводиться громадськими організаціями без відриву від виконання своїх службових обов'язків.

Теми за якими проводять освітні заходи громадські організації досить різноманітні:

- що таке належне урядування (good governance)?;
- підтримка громадських ініціатив (проектна діяльність, соціальне замовлення тощо);
- побудова міжсекторної співпраці (влада – бізнес – громада);
- як сприяти участі громадськості у прийнятті виконавчих рішень (громадське обговорення, громадські ради, громадські ініціативи, громадська експертиза тощо);
- проведення незалежного громадського моніторингу діяльності органів влади;
- інформування громадськості тощо.

Освітні заходи, які проводять громадські організації, насправді є трансформаційними (тобто такі, що змінюють спосіб мислення). Тому в такій державі, в якій громадяни дійсно прагнуть до змін, така неформальна громадська освіта є досить і досить ефективною. Більше того, така освіта не потребує значних бюджетних витрат, адже в більшості випадків така неформальна освіта відбувається або на громадських засадах, або фінансується з боку міжнародних донорських організацій в рамках реалізації просвітніх проектів.

Громадська освіта також сприяє становленню сталого розвитку як територіальних громад, так і регіонів в цілому. Адже, якщо місцева влада спільно з громадськими організаціями знаходить спільні шляхи залучення додаткового, не тільки фінансового, але й людського потенціалу, то це виводить регіон, а відповідно і всю країну, на якісно новий щабель розвитку.

Ще одним актуальним напрямком співпраці громадських організацій і органів влади може бути спільна участь у формуванні якісної державної кадрової політики. Враховуючи передовий досвід європейських країн щодо розвитку громадянського суспільства, в якому недержавні структури задіяні в розбудові державної політики, постає нагальна потреба у якомога тіснішій співпраці органів державної влади з українськими громадськими організаціями щодо формування кадрового резерву державної служби. Тому можна сміливо пропонувати спільні кроки щодо покращення державної кадрової політики України, зокрема:

1. Залучати громадські організації до спільних заходів з проведення щорічного стажування активістів недержавних громадських організацій (не тільки молодіжних) в органах державної влади із наступним занесенням їх кандидатур до кадрового резерву відповідних структурних підрозділів органів державної влади;

2. Використовувати громадські організації в якості волонтерських (допоміжних) структур при впровадженні діяльності відповідних підрозділів органів державної виконавчої влади та органів місцевого самовря-

дування (із визначенням чітких завдань щодо реалізації державної політики – в соціальній, культурній, економічній тощо галузях). Це надасть можливість підвищувати кваліфікаційний рівень громадських активістів, що перебувають в кадровому резерві відповідних підрозділів органів державної влади, залучати їх в якості експертів, залучених спеціалістів на заходи (наради, колегії, семінари тощо).

3. Долучати лідерів громадських організацій до кваліфікаційного оцінювання державних службовців, в тому числі при прийнятті на роботу, а також при формуванні оціночного висновку щодо професійної придатності (чи непридатності) відповідного державного службовця.

4. Використовувати навчальні розробки (рекомендації, пропозиції) громадських організацій при формуванні навчального плану центрів підвищення кваліфікації державних службовців.

5. Формувати базу експертів (з громадського, наукового середовища), яких можна було б долучати до неформальної (громадської) освіти потенційних працівників державної служби, що сприятиме покращенню кадрової політики в Україні.

Проте, на жаль, в громадському секторі змушені констатувати той факт, що в українських владних коридорах, де залишився стійкий пострадянський душок, овіяний корумпованими традиціями (підкуп, хабарництво, кумівство, телефонне право тощо) співпраця НГО з органами влади, м'яко кажучи, дає малий ефект. А відповідно і сприймають поки що, громадські організації такими, що заважають державним

службовцям у виконанні їх посадових обов'язків.

Більше того, частина державних службовців навіть не дотримуються тих процедурних норм українського законодавства, які повинні були б сприяти розвитку громадянського суспільства, публічності влади, її відкритості перед громадськістю, бажанні досягти європейського рівня розвитку (це і ЗУ «Про інформацію», «Про звернення громадян», «Про місцеве самоврядування», «Про державні адміністрації» тощо).

Звичайно, можна багато говорити про те, що в Україні заплутане та досить суперечливе законодавство, що буцімто влада корумпована більше наверху ніж на місцях (то ж бо завжди згадуємо що «риба гниє з голови»). Але наші державні мужі, забувають про головний принцип розвитку людства: що самоусвідомлення змін, а також зміни які відбуваються в нас самих і викликають загальні перетворення, які проводяться на місцях, та й в державі в цілому (як це не парадоксально). Що саме тоді відбувається трансформація свідомості, коли ми готові слухати, вчитися, змінюватись і змінювати інших. Саме тоді відбуватимуться справжні перетворення.

Не хочеться, щоб в Україні відбувались процеси, які призводять до соціальних потрясінь, коли застосовується принцип «верхи не хочуть, а низи не можуть». Все ж сподіваємося, що це відбуватиметься еволюційним шляхом через власні поступові перетворення із використанням всіх наявних інструментів розвитку громадянського суспільства.

СТАТИСТИКА, ФАКТИ, ПОДІЇ

Коріння краю об'єднує покоління буковинців

У приміщенні обласного академічного музично-драматичного театру зібралися представники різних поколінь аби поспілкуватися про власну історію. За підтримки управління у справах сім'ї, молоді та спорту, управління культури, Головного управління освіти і науки обласної державної адміністра-

ції відбувся святковий захід «Коріння краю», приурочений 70-річчю утворення Чернівецької області. Це благодійний соціальний проект, мета якого – перекинути міст між історією та сьогоденням, об'єднати покоління буковинців, пригадати всі ті визначні імена, які дала Україні і світу Буковина, а також відкрити нові таланти. В програмі імпрези відбулося нагородження почесних жителів області, відзначення кращих учнівських дослідницьких робіт.

ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ - ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

кваліфікацію підвищують державні службовці, які працюють на посаді до 1 року

Впродовж III кварталу 2010 року в Центрі за Професійною програмою підвищило кваліфікацію 22 державних службовців, які працюють на посаді до 1 року та 29 бухгалтерів сільських рад.

Протягом двотижневого навчання для слухачів проведено ряд лекцій, тренінгів, круглих

державного казначейства України в Чернівецькій області.

28 вересня 2010 року розпочалося навчання за програмою постійно діючого семінару «Запобігання і протидія проявам корупції у сфері державного управління» для посадових осіб, відповідальних за попередження проявів

кваліфікацію підвищують бухгалтери сільських рад

столів та тематичних зустрічей, присвячених проходженню державної служби, організації роботи із зверненнями громадян, інформаційному забезпеченню державного управління і державної служби, плануванню роботи державного службовця та організації роботи з документами в органах виконавчої влади, формуванню іміджу державного службовця.

В ході навчання перед слухачами виступали представники обласної державної адміністрації, Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, управління державної служби Голодержслужби України в Чернівецькій області, Головного управління

корупції у структурних підрозділах обласної державної адміністрації, територіальних підрозділах центральних органів виконавчої влади в Чернівецькій області.

«Запобігання і протидія проявам корупції у сфері державного управління»

У «ЗАХАРЕЦЬКОГО ГАРЧИКА» ЮВІЛЕЙ!

Щороку восени у селі Підзахаричі проводять фольклорно-етнографічний гуцульський фестиваль-ярмарок «Захарецький гарчик». Цього року відбувся ювілейний X фестиваль!

Цього року організатори урізноманітнили фестиваль, додавши до майстер-класів та розважальної програми круглий стіл і конференцію. Консолідація, організаційний розвиток, роль та діяльність громадських організацій, громадян-

ми. Через особливу ментальність, сільські громади часом «недопрацьовують» і поводять себе пасивно. Тому, подібне навчання – корисна річ, – поділився враженням від конференції начальник відділу освіти Путильської РДА Володимир ГРЕБЕНЩИКОВ.

Старожили кажуть, що село Підзахаричі так зветься з тих давніх часів, як жив на цих землях добрий та хоробрий господар Захар. Місцеві

ське суспільство – так би мовити «теги» цих заходів. Обмін досвідом, діалог, нові контакти та інформація – беззаперечні плюси цієї частини фестивалю.

– Я дізнався, що саме може зробити громада, при розумній організації, взаємодії з фунда-

жителі Підзахаричів переказують легенду про Захарія: «Недалеко від невеликого озера в селі Підзахаричі поселився чоловік на ім'я Захарій. З часом почав розводити газдівство: коні, корови, бики і вівці. Він обходився без пастуха, бо земля на той час в горах була не помежована і худоба ходила де бажала. Та траплялося в селі таке, що худоба губилася, зникала безвісти. Лише з часом місцевий люд зрозумів, що то справа рук страшного демона, який чатував в темному озері. Кажуть, що саме Захарію вдалося здолати таємничо страшного демона та подарувати місцевим жителям спокій. Відтоді озеро стало чистим, а вода в ньому солодкава. Береги вкрилися густою травою. І більше не зникала людська худоба...».

Люди почали заселяти місцевість довкола озера. Так сформувалося село. Спочатку його назвали Захарич, пізніше - Підзахарич, а нині — Підзахаричі.